

ALO

46

Άλωος
Κωνσταντίνου Όλως.
πρό Χ. Έλδ.

en Αθήνας 1865

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

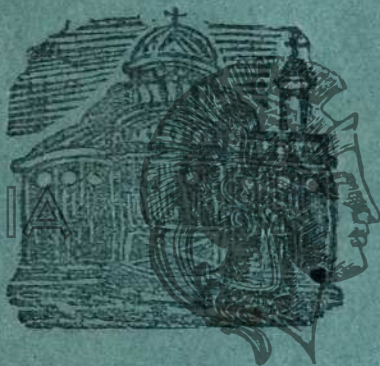
3073

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α Λ Ω Σ Ι Σ
Κ Ω Ν Σ Τ Α Ν Τ Ι Ν Ο Υ Π Ο Λ Ε Ω Σ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

1865.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

1924

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΡ. 2491
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΦΗ

ΑΛΩΣΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΗΓΟΥΝ ΠΩΣ ΕΠΑΡΘΗ Η ΠΟΛΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΤΟΥΡΚΟΥΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΦΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΦΗ

Εἰς ἀπλουστάτην καινὴν ὀμιλίαν, δι' ἑαυτοὺς ὅπου δὲν
γνωρίζουν οὐτε τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν. Ἐπάρθησαν δὲ
ἐκ παλαιᾶ βιβλία, καὶ προσετέθησαν καὶ πολλὰ ἐνεκ-
δοτα. ΥΠΟ Χ. ΕΛΠ.

(Ἐβρίσκειται, ἐν Γαλιᾷ παρὰ τῷ Κ.
(Ἄνδρᾷ βιβλιοπώλῃ εἰς Φερίκινετον δι.
(καὶ Τυμ. δραχμῆς.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.
1865.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΚΩΝΣΤ. ° ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

« **ΓΝΩΘΙ ΣΕΑΥΤΟΝ.** » Δηλαδή, Κατάλαβε καὶ γνώρισέ-
 τὸ ἑαυτὸν σου, μάθε τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς σου, καὶ τοὺς
 προπάτοράς σου, καὶ ὅσα ἔκαμαν καὶ ἔπαθον ἐκείνοι, μάθε πρῶτον
 νὰ ὠφελήσῃς καὶ ἔπειτα νὰ ὠφελῆσῃς, τέλος τὸ καὶ κυριώτερον μά-
 θε τὴν Ἱστορίαν τῆς πατρίδος σου, καὶ ἔπειτα ζήτησε νὰ μάθῃς
 τὰ ξένα. Τοῦτο ἔκαμαν οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, τοῦτο ἔκαμαν καὶ
 κάμνουν οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Κινεῖζοι, οἱ Ἴνδοι, οἱ Εὐροπαῖοι, οἱ Ἀρα-
 βες, καὶ αὐτοὶ οἱ Τούρκοι. Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς τοὺς σημερινούς Ἕλληνας
 γίνεται κατὰ δυστυχίαν ὄλο τὸ ἐναντίον ! ἀπὸ ἀδιαφορίαν τῶν
 διδασκάλων μας. Ἐνῶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βυζαντίου ὅπου ἔπε-
 σε τὸ Γένος ἀπὸ τὴν δόξαν του ἔπρεπε νὰ γραφῇ ἡ Ἱστορία εἰς τὴν
 λαλουμένην κοινὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ γίνῃ μᾶθημα εἰς τὰ σχολεῖα, τὰ
 ὁσπήτια, καὶ παντοῦ, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ γένος τὰ πατρικάτου, καὶ
 ἔτσι νὰ ἔχη ζῆλον πρὸς τὴν πατρίδα. Ἀντὶ λέγω αὐτῷ τί ἐγένετο
 ἐγράφη μὲν ἡ Ἱστορία τοῦ γένους, ἀλλ' εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλ. γλῶσ-
 σαν, καὶ μὲ τάξιν δυσνόητον, ὅπου ἡ κοινὴ γλῶσσα δὲν καταλάμβανε,
 πλὴν καὶ τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι μεγάλα καὶ δυσεύρετα, καὶ φυλό-
 γονται εἰς μεγάλας Βιβλιοθήκας, ὅπου τὰ πρῶτα ἢ σκόνη ! Εἰς δὲ
 τὰ σχολεῖα διδάσκειται ἡ Παλαιὰ Ἑλλ. ἢ Λογολογία τῶν θεῶν, ἢ
 Ἡρωικὴ, καὶ ἄλλα τὰ ὅποια διδάσκουσι μὴ τὸν Ἕλληνα ἀλλ'
 οὐδέποτε τὸν καινοῦν πατριώτην. Ὁ μαθητὴς βλέπει τοὺς Ἕλ-
 ληνας μέχρι Χριστοῦ ἔπειτα τοὺς Ῥωμαίους (διότι εἰς τὸ ἐξῆς ὀνομά-
 ζονται Χριστιανοί, το δὲ Ἕλληνας ὀνομάζοντο Εἰδιωλολάτρης) διὰ
 τοῦτο μισεῖ τὸ Ἕλλην καὶ θέλει νὰ λέγεται Ῥωμαῖος ἐνῶ ποῦ εἶναι
 ἡ Ῥώμη δὲν ἐξεύρη ! ἀκούει περὶ βασιλείας Κωνσταντινουπόλεως
 ἀνακατευμέναις ὁμιλίας ἀλλὰ τοῦτο τὸν φαίνεται ὅμοιον μὲ τοὺς μύ-
 θους τῆς Χαλιμᾶς ! βλέπει τοὺς κρατοῦντας ἐν δόξῃ καὶ νομίζει ὑ-
 περφυσικὸν τί, ἀκούει πόλεμον καὶ φρίττει, ἀκούει περὶ στρατολογί-
 ας καὶ μακαρίζει ἑαυτὸν ὅτι δὲν ἔχει τὸ ἔθνος του βασιλεῖον ! εὐχε-
 νὰ προσδεύσουν οἱ ἐχθροὶ κ. τ. λ. ἐν ἐνὶ λόγῳ δὲν γνωρίζει ἑαυτὸν.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν κανένα βιβλίον δὲν ἐγράφη ὠφελῆμον εἰς τὸ
 γένος, διότι ἐκεῖνα ὅπου ἤθελαν ὠφελῆσαι ἦτον ἑλληνικά, τὰ δὲ εἰς
 τὴν ἀπλήν γραφέντα βιβλία εἶναι μηδαμηνά, διὰ τοῦτο ἐβυθήθη τὸ
 γένος εἰς ἀμάθειαν ! Μετὰ δὲ τὸ 1800 ἐπλήθυναν μὲν τὰ βιβλία
 καὶ τὰ σχολεῖα ἀλλ' ὀλίγοι ὠφελοῦνται, καὶ ἡ πατρικὴ Ἱστορία δὲν

αναγινώσκεται διόλου. Οί άμαθείς και άπαιδευτοι επειδή είναι περισσότερο (δια πολλούς λόγους) πρέπη να εξεύρουν τα πατρι-
 κά των όρθως και να πιστεύουν εις τους μύθους όπου εγέννησεν ή ά-
 μάθεια. "Οτι δηλαδή ό Κωνστ. εξεφάντωνεν εις την ζωοδόχον Πη-
 γήν όταν επάρθη ή Κόλις, ότι την εγχοστρωμένην γυναίκα του την
 επήρεν ό Σουλτάνος και τό γεννηθέν είναι ό Βαγιαζήτης, όσι τό
 τζαμί του "Ιπι είναι χριστιανική εκκλησία και άγιος εν αυτή Νή-
 πιος τόν όποιον πιστεύουν ότι έδωσε ξύλον σπαθί εις τόν Κωνστ.
 και μέ τό να μή τό κατεδέχητο τό έδωσε τόν Σουλτάνον, ότι ό Γα-
 λατς επάρθη μετά 7 χρονών πόλεμον, ότι τό "Ιερόν Βήμα της Ά-
 γίας Σοφίας είναι κλειστόν και στένονται οι Ιερείς αποκρισταλομένοι
 εις τό μέσον της λειτουργίας τήν όποιαν όταν εξυπνήσουν θά τελειώ-
 σουν, και άλλα πολλά ψεύματα. Ένεκεν τούτου συνέγραψα τό
 παρόν Βιβλίον όπως ωφέληθωσι πολλοί.

Ὁ Βασιλεὺς τῶν πόλεων, τῶν θρόνων ἢ μητέρα,
 Πῶς μετεβλήθης παντὸς τοῦ προμερᾶ ἡμέρα!
 Ἐχασες δόξαν καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ βασιλείαν,
 Ἀλλὰ φεῦ! καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν παιδείαν!
 Ἀλλὰ ἰδοὺ ἡ Ἄλφειά σου καὶ τὴν ἁλιείαν,
 Ἀλλὰ αὐτὴν καὶ ὅσα γένηται σὺν ἄλλοις ἔθνεσσιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Η ΑΙΤΙΑ ΟΠΟΥ ΕΧΑΘΗ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ.

Ἡ κυριώτερα αἰτία ὅπου ἐγάθη τὸ Βυζαντινὸν Βασίλειον εἶναι ὁ Παπισμὸς, διότι οἱ Πάπαι τῆς Ἡελοῦδος Ῥώμης θέλοντες νὰ γίνουσι ἀνώτεροι ἀπὸ ὅλους ἐπρόσθεσαν πολλὰ διεστραμμένα δόγματα εἰς τὴν Θρησκείαν, καὶ μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὸ χεῖρ ἐγίναν κοσμικοὶ ἐξουσιασταί. Ἐνῶ δὲ οἱ Τοῦρκοι ἐστήσαν τὸν θρόνον των εἰς τὴν Προῦσσαν καὶ ἐπολέμουν πάντα μὲ τοὺς Γραικοὺς, καὶ ἐκυρίευσαν πολλὰ μέρη αὐτῶν, οἱ Εὐρωπαῖοι ἔβλεπον ἀπὸ μακρᾶν, διότι οἱ Γραικοὶ δὲν ἤθελαν νὰ γνωρίσουν τὴν ἰσχυρὰν ὡς κεφαλὴν τῆς Ἑκκλησίας, οὔτε τὸν Λατινισμόν.

Ἐπειδὴ ἡ Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅσα ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἦσαν εἰς χεῖρας τῶν Ἀγαρινῶν, ἤρετο αὐτοὺς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ῥώμης νὰ συναχθῆ ἁπλοῦς, ἵνα πολεμήσῃ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἁγίων τόπων ἀπὸ τῶν Ἀγαρινῶν. Πρὸς τοῦτους ἔβγαλε καὶ Συγχωροχάρτια καὶ ἐπέβη μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ συγχωροῦσεν ὅλας τὰς ἀμαρτίας, ὅχι μόνον τὰς κατωμένας ἀλλὰ καὶ ὅσας ἤθελε νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος! Λοιπὸν ἐσυνάχθη ἓνα μέγαλον στράτευμα ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ ὀνομάσθησαν Σταυροφόροι, καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀντὶ νὰ γίνουσι τὸ ἓνα μὲ τοὺς Γραικοὺς καὶ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἀγαρινούς, αὐτοὶ μὲ κατεργασίαν ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔβαλαν ἰδικῶν βασιλεία, (ἐν ἔτει 1203.) Τότε ἐπῆραν πολλὰ ἅγια λείψανα καὶ διαφόρους βυσσαυροὺς τῆς Πόλεως καὶ τὰ ἐστειλαν εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. Οἱ δὲ βασιλεῖς τῆς Κωνσταντ. ἔφυγαν, καὶ ἐπειδὴ ἦσαν πολλοὶ κληρονόμοι ἐμοιράσθησαν εἰς διάφορα μέρη καὶ ἐσύστησαν 5 θρόνους· εἰς Θεσσαλίαν, εἰς Θεσσαλονίκην, εἰς τὸν Μωρέα, εἰς τὴν Τραπεζούνταν, καὶ ὁ καθ' αὐτὸ κληρονόμος εἰς τὴν Νίκαιαν.

αν, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τὴν ἔκαμε καθέδρᾱν.

Οἱ Φράγκοι ἐκράτησαν τὴν Κωνσταντ. χρόνους 57, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο οἱ Γραικοὶ μὲ τὸ νὰ ἐμειράσθησαν εἰς 5 κόματα ἄρχισαν νὰ πολεμαῖν μεταξύ των. Λοιπὸν ὁ τῆς Νικαίας βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος εἶχε πόλεμον μὲ τὸν εἰς τὴν Θεσσαλίαν βασιλεύοντα Μιχαὴλ, καὶ ἔστειλε τὸν Στρατηγόπουλον μὲ ὀλίγον στράτευμα καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ περάσῃ μὲν κοντὰ ἀπὸ τὴν Πόλιν πλὴν νὰ πιάξῃ τοὺς Φράγκους δι' ὄλεθ, μόνον νὰ παρατηρήσῃ τὰ κοινήματα καὶ τὰς δυνάμεις των. Ὁ δὲ Στρατηγόπουλος ὅταν ἦλθε κοντὰ εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἶδεν ὅτι οἱ Φράγκοι δὲν εἶχαν καμίαν δύναμιν, τοὺς ἐπολέμησε καὶ ἐπῆρε τὴν Πόλιν τὴν 25 Ἰουνίου 1261. Οἱ δὲ Φράγκοι ἔρπασαν ὅσα πράγματα ἔμπόρεσαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Πόλιν. Τότε λέγεται ὅτι ἐπῆραν καὶ τὴν ἀνεκτίμιτον ἐκείνην ἁγίαν τράπεζαν τῆς Ἁγίας Σαφίας ἐμοῦ μὲ ἄλλα πολλὰ, τὸ δὲ καρδίη ὅπου τὰ ἔφερναν ἐσχύθη εἰς δύο κοντὰ εἰς τὸν Μαρμαρᾶ καὶ ἔπεσαν ἡ ἁγία τράπεζα εἰς τὴν θάλασσαν, (καλῶς βεβαίουσι πολλοὶ ὅπου τὴν βλέπομεν καὶ τὴν σήμερον.) Αὕτῃ ἦτον χυτῆ ἀπὸ διάφορα ἐνωμένα πικρὰ καὶ κραιπνά, ἔγουν ἀσῆμι μάλαγμα, διαμάντια μαργαριτάρια καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς καλὰς πέτρας καὶ μὲταλα. Ἐπῆραν μὲν οἱ Φράγκοι πάλιν τὴν Πόλιν ἄλλὰ γρηγορῶς ἐπὶ δὲ καὶ κατὰ 4 ἔτη πάλιν ἐχρησθόμενοι ἀπὸ τὴν Κωνσταντ. καὶ οἱ μὲν 2 εἰς τὴν Ρούμελην ἐκράτησαν ἀπὸ τῶν Φράγκους καὶ Τούρκους, ὁ τῆς Τραπεζούτσος ἔμεινε μὲς μετὰ τὴν ἄλωσιν Κωνστ. ὁ δὲ τοῦ Μωρέως παρεδόθη εἰς τὴν Κωνστ. Διὰ ταῦτα καὶ ἐπειδὴ ἐλατίνησαν πολλὰ εἶχαν οἱ Γραικοὶ πολλὴν διχόνοιαν μεταξύ των.

Οἱ δὲ Τούρκοι εἶχαν μεγάλας δυνάμεις καὶ ἐκυρίευαν τὰς πόλεις καίγοντες καὶ σφάζοντες τοὺς χριστιανοὺς ἀσπλάχνως. κυριεύσαντες δὲ καὶ τὸ Σκούταρι ἐκτίσαν τὸ κάστρον αὐτῶν Ἀναδόλ Ἰσάρι, ἐπὶ τῆς σουλτανίας τοῦ πρώτου Βεγιαζίτ Ἰλδίζιμ (κεραινοῦ,) τὸ 1398. περάσαντες δὲ εἰς τὴν Ρούμελην ἐκυρίευσαν πολλὰ μέρη καὶ ἔκαμν καθέδρα των τὴν Ἀνδριανούπολιν, καὶ κατ' ὀλίγον προχωροῦτες δὲν ἄφησαν ἄλλον εἰς τοὺς Γραικοὺς εἰμὶ μόνον τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν Μωρέα καὶ ὀλίγα δισκορπισμένα μέρη.

Εἰς τιαύτην λοιπὸν κατάστασιν εὐρίσκετο τὸ Βυζαντινὸν Βασίλειον ὅταν ἀνέβῃ εἰς τὸν θρόνον ὁ δωδέκατος καὶ ὕστερινός Κωνσταντῆνος ὁ Παλαιολόγος ὅχι διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν θρόνον, ἀλλὰ

διὰ τὴν λαμπρότητα τὸ πρῶτόν του μετὰ τὸν ἔνδοξον του θάνατον. διὰ
 τι πολλοὶ εἶπαι ὁ θάνατος τῆς γερωντικῆς Βασιλείας, ἀλλ' ἐ-
 παιδὴ τοιαύτης ἔνδοξου καὶ ἀγίας Βασιλείας τὸ ὑπερινόν ἔμας ἡ-
 γθον κουρμπάνι ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ μέγαν καὶ ἔνδοξον, διὰ τοῦ-
 το ὁ Θεὸς ἐκλεξε τὸν ἀειμνηστον τοῦτον Κωνστ. τὸν μάρτυρα τῆς
 Πίστewος, τὸν ἥρωα τῆς πατρίδος, ὅπως διὰ τοῦ ἀγίου του αἵματος
 σώση τὴν τιμὴν τῆς Πίστewος καὶ πατρίδος. Ὁ δὲ ἀειμνηστος ἀπ-
 ἔδειξε τὸ ἑαυτὸν του ἄξιον, καὶ τὸ ὄνομά του ζῆ καὶ μακαρίζεται
 ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη.

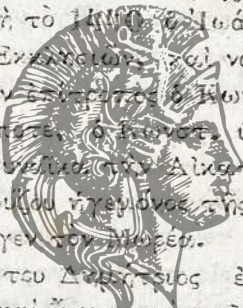
ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΡΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ὁ ὑστερινὸς Κωνσταντῖνος ἦτον τέταρτος ἀπὸ τοὺς 5 ἢ 6 υἱὸς
 τοῦ Μανουὴλ Παλαιολόγου, καὶ Ἑλλήνης θυγατέρας τοῦ ἡγεμό-
 νος τῆς Μακεδονίας Κωνσταντῖνου Δραγάση. ἦτον εἰς τὸ ὄνομα
 δωδέκατος καὶ ἑβδeμος Παλαιολόγος. ὀνομάζετο δὲ καὶ μετὰ τὸ κρῶ-
 νομα τοῦ πάππου του Δραγάσης. Ἐγενήθη τῇ 9 Φεβρου. 1404,
 ἀνετρέφη καὶ ἐσπουδάχθη ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὸν διδάσκαλόν
 του Κατακουζηνόν. Ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὴν αὐτὴν ἀνδρὸς ὁ πατὴρ του
 ἐμύρασεν εἰς τοὺς υἱὸς του τὰ ἐπιγράμματα τῆς Βασιλείας, ἔδωκε δὲ
 τὸν Κωνσταντῖνον τὰς εἰς τὴν αὐτὴν βασιλείαν. Ἀγέλω καὶ Με-
 σέμβριαν καὶ τοὺς ἄλλους ἄλλα μέρη. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγήρασεν ὁ Μαν-
 νουὴλ ἄφησε τὸν θρόνον εἰς τὸν μεγαλύτερον τοῦ υἱὸν Ἰωάννην, ἀλ-
 λ' ὅταν ὁ Ἰωάννης ὑπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἄφησεν ἐπίτροπον τῆς
 Βασιλείας τὸν Κωνστ. ἐνῶ ἦτον τότε 20 χρονῶν, καὶ ἀπὸ τότε δι-
 ἄ τὴν καλὴν του γνώσιν τὸν ἔβλεπαν ὡς διάδοχον τοῦ θρόνου ἀντι-
 τοῦ μεγαλύτερου του ἀδελφοῦ Θεοδώρου. Οὗτος ὁ Θεόδωρος ἐξουσι-
 αζεν εἰς τὸν Μωρέα, καὶ τὸ 1427 ἔγραψεν εἰς τὸν πατέρα του ὅτι
 θέλει νὰ νὰ ἀφήσῃ τὰ κοσμικὰ καὶ νὰ γίνῃ καλόγηρος. ὁ δὲ Μανου-
 ἄλ ἐπῆρε τὸν Κωνσταντῖνον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Μωρέα. διὰ τὴν τὸν
 κάμη ἐκεῖ ἐξουσιαστήν. ἀλλ' ὁ δὴ γνημος Θεόδωρος μετενόησε καὶ δὲν
 ἄφησε τὴν ἐξουσίαν· διὰ τοῦτο ἐδιχονοίσθησαν οἱ ἀδελφοί.

Ἐξω ἀπὸ τοὺς Τούρκους ὅπου ἐξουσίαζαν τὰ περισσότερα μέρη εἶ-
 χαν καὶ οἱ Φράγκοι πολλὰ μέρη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους χω-
 ριστὰς ἡγεμονίας. ὁ δὲ Κωνσταντ. ἐβούλετο ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν Μω-
 ρέα καὶ νὰ κυριεύῃ τὰ μικρὰ ταῦτα κράτη ἕως νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Θεσο-
 παλίαν καὶ Μακεδονίαν γὰ ἐφανίσῃ τοὺς Τούρκους, καὶ γὰ δώσει βο-

ἦθειν εἰς τὸ Βυζάντιον· πλὴν δὲν ἀπελπίσθη ἄταν' δὲν ἐπῆρε τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ τὸ 1428 ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Θεοδώρου ἀνεψιὰν Καρόλου Τόκου Φράγκου ἡγεμόνος εἰς τὰ μέρη τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ βόρεια τοῦ Μωρέως καὶ ὅλα τὰ ἔδωσε προῖκα τὸν Κωνσταντῖνον· οἱ εἰς τὰς Πάτρας Βενεταὶ δὲν ἤθελον νὰ παραδώθωσι εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς ἐπολέμησε καὶ ἐκινδύνευσε διότι ἐσκατίθη τὸ ἄλογόν του. Οἱ δὲ Σουλτάν Μουράτης ἐπειράχθη καὶ ἔστειλε μινίστρος νὰ εἰπῶσι τὸν Κωνσταντῖνον ἀφήσῃ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐπίασε τοὺς μινίστρος μὲ λόγους καὶ ἔστειλεν ἰδικούς του εἰς τὸν Σουλτάν· διὰ νὰ κερδίσῃ καιρὸν νὰ πάρῃ τὰς Πάτρας καθὼς καὶ ἐγένετο. Ἐπῆρε δέκα ἄλλας πόλεις εἰς τὸν Μωρέα· ἀλλὰ τὸ 1430 ἐπέθανεν ἡ γυναῖκα τοῦ Θεοδώρου, καὶ αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐξ αἰτίας τῆς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Θεοδώρου Δημητρίου καὶ Θωμᾶ διγυνοῖας περὶ τοῦ Μωρέως καὶ τοῦ θρόνου. Δύο ἢ τρεῖς φορές ὑπῆγε πάλιν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὸν Μωρέα ἐξ αἰτίας τῶν παραγῶν καὶ τῶν μεγάλων του σκοπῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ 1443 Ἰωάννης ὑπῆγεν τὴν Ἰταλίαν διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἑκκλησιῶν καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἔμεινε πάλιν ἐπιτρόπος ὁ Κωνσταντῖνος. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ Ἰωάννης χωρὶς καμὴ τίποτε, ὁ Κωνσταντῖνος ὑπῆγεν εἰς τὴν Μυτιλήνην τὸ 1443, καὶ ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Αἰκατερίνα βυζαντινὴν κόμισσάν τιναν Παλαιολογοῦ Γατελουίτου ἡγεμόνος τῆς νήσου ἐκείνης, καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινε ἐκεῖ ὀλίγον ὑπῆγεν τὸν Μωρέα. Κατ' αὐτὸν ὄμως τὸν καιρὸν ὁ νεώτερος ἀδελφός του Δημήτριος ἐσήκωσε τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωάννου καὶ ἄρχισε νὰ πολεμᾷ τὴν Ἰσλίαν καὶ εἶχε βοηθούς καὶ τοὺς Τούρκους! Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐσηκώθη ἐπὶ τὸν Μωρέα καὶ ἔτρεξε μὲ καράβια διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ βασιλέως, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀθήναιον ἀπήγγησε τὰ Τουρκικὰ καράβια καὶ πολεμήσας τὰ διεσκόρπισε καὶ ἦλθε νικητὴς εἰς Κωνσταντινούπολιν, πλὴν ἡ γυναῖκα τοῦ Αἰκατερίνα ἀπεβάλη ἀπὸ τὸν φόβον τῆς καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν δρόμον. Καὶ τὰ μὲν τῶν ἀδελφῶν τοῦχασαν καὶ ἐσιμείωνσαν νὰ ἔλθῃ ὁ Θεόδωρος ἀπὸ τὸν Μωρέα καὶ νὰ κάθεται εἰς τὴν Σηλυμβρίαν διὰ νὰ εἶναι κοντὰ εἰς τὴν Κωνσταντῖνον, ὡς διάδοχος τοῦ θρόνου. Οἱ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸν Μωρέα καὶ ἐγένετο μισὸς τοῦ ἐξουσιαστής. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔβαλεν εἰς τάξιν τὰ τῆς ἐξουσίας του, ἐδουλόμωσε τὸν λαὸν τῆς ἡερᾶς ὅπου ἐνώκει τὴν Στερεάν Ἑλλάδα μὲ τὸν Μωρέα, διὰ βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐκτίσεν τοιχοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

καστρον με γανδάνια από θάλασσαν εις θάλασσαν, Νομισας δε οτι τότε ητον καιρος να πολεμηση τους Τουρκους υψωσε την σημαίαν του Σταυρου και εποσκολουσε τους Χριστιανους κατα των βαρβαρων, και συναξας αρχαιτον στρατωμα ετρεξεν εις την Σπερειαν Ελλάδα και υπεταξε τους εν αυτη ηγεμονας Φραγκους, και τρεξας εις την Θεσσαλίαν επανεσάτησεν όλους τους Χριστιανους κατα των Τουρκων. Αλλ ο Σουλταν Μουράτης εβουλησε τα αγρια του στρατευματος και διεσκόπισε τους αμαθείς από πολεμον Χριστ. Ο δε Κωνστ. μείνας μόνος και προδουθεις από τους με αυτον Φραγκους, και προ πάντων από τον Δαυκα των Αθηνων Νερη Ατσειγολη, αναγκασθη και εφυγε μέσα από το καστρον του λοιμοθ και από εκει εστειλεν εις την Αττικην προς τον Σουλτανον μινιστρον τον Χαλκοκονδυλην και εξήτη να συμβιβασθουν. αλλ ο Μουράτης τον μινχαλκοκονδυλην εστειλε δεμενον εις Σέρρας, αυτος δε ετρεξε με 60.000 στρατωμα και μετα 7 ημερων πολεμον εκρινησαν το καστρον και εμβηκαν εις τον Μωρέα καιγοντες και σαζοντες παντου. ο δε Κωνκινδυνευων να παραδοθη από τους με αυτον Αθηνους εφυγεν εις το μεσον του Μωρέως. Τότε ο Μουράτης επολεμειτο και από τον Σκενδερβηην και επειδη εβιάζετο να υπάγη και κατ αυτου εκαμε συνθηκην με τον Κωνσταντινον και εφυγεν.

Εν τω μεταξύ τουτω απέθανεν ο Θεόδωρος και ο Ιωάννης και εκηρύχθη Βασιλευς ο Κωνσταντίνος, και τον ηβνισαν και ελθεν από τον Μωρέα και εγινε Βασιλευς τη 12 Μαρτίου 1450.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝ ΜΕΧΜΕΤ ΠΡΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ο υτος ητον υιός του Σουλταν Μουράτη, εγεννήθη εις Ανδριανούπολιν την 24 Μαρτίου 1430. Όταν ητον 13 χρονων οπατήρ του κατέβη από τον θρόνον και εκήρυξε Σουλτανον τον Μεχμέτ, αλλ επειδη η Τουρκία εφοβερίζετο από τους Ουγγαρέζους ο Μουράτης επηρε την εξουσίαν εις χείρας του, και όταν επέρασεν ο κίνδυνος αφησε πάλιν αυτην εις τον Μεχμέτ. Αλλα μία επανάστασις των Γενιτσάρων και αι προς πολεμον αιτιομασίαι των Χριστιανων εκαμαν τον Μουράτην να καταλάβη ότι εδωσε την εξουσίαν εις αδύνατα χείρια, δια τουτο καταβάσας του θρόνου τον Μεχμέτ ανέβη πάλιν ο ίδιος αλλ υποθανων εμεινε μόνος Σουλτανος ο Μεχμέτ, εις ηλικίαν 22 χρονων. Είχε πολλας μαθήσεις, εγνωρίζεν Αστρονομίαν, πολε-

μικτήν, καὶ γλώσσας Ἑλληνικὴν Ἀραβικὴν Περσικὴν Λατινικὴν καὶ ἄλλας. Ἡ ἐπιθυμία του ἦτον νὰ ὑποτάξῃ ὅλους τοὺς τριγύρω του ἡγεμόνας, νὰ καταστρέψῃ τὸν Βυζαντινὸν θρόνον, καὶ νὰ γίνῃ κύριος Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Διότι τότε ἡ Τουρκία δὲν ὄριζε πόσους τόπους ὅσους ὄρισε μετὰ ταῦτα· ἀλλ' εἰς μὲν τὴν Ρούμελην πολλὰ μέρη ἦταν ἐλεύθερα, καὶ ἄλλα μὲν ἐγνώριζαν βασιλεῖα τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἄλλα φράγκους ἡγεμόνας. εἰς δὲ τὴν Ἀνατολὴν ἦταν πολλοὶ τεφεεΐδες ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Καραμάνογλου καὶ Ζουκραδί, καὶ ἄλλα περισσεύματα ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τῶν Σελσούκιδων Τούρκων. εἰς τὴν Τραπεζοῦντα ἦτον βασιλεῖον χριστιανικὸν τῶν Κομνηνῶν. εἰς τὴν Συρίαν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐξουσίαζαν οἱ Μωμελιῦκοι, καὶ πρὸς Ἀνατολὰς τοῦ Εὐφράτου οἱ Ταρτάραι.

Ἄμα ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ Μεχμέτ ἐπνίξε μὲ ἀσπλαχνίαν ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀνεψιούς του, ἕνας δὲ ἀνεψιός του Ὁρχάνης ἔφυγε κρυφὰ μὲ ὀλίγους Τούρκους καὶ ἔλθεν εἰς τὴν Πόλιν τὸν ὁποῖον ἐδέχθησαν καὶ ὑπερασπίσθησαν. Ὁ δὲ Κωνστ. ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ τὸν συγχωρῶν, ὅτι ἐγίνε βασιλεὺς. ὁ δὲ Σουλτάνος ἐδέχθη τοὺς πρέσβεις φιλικῶς, καὶ ἐσυμφώνησε νὰ δίδῃ εἰς τὸν Κωνσταντ. διὰ τροφὴν τοῦ Ὁρχάνη 300.000 ἄσπρα. Ἐδείξε μὲν τότε φιλίαν διότι ἦτον τριγυρῶν φίλος τοῦ Κωνσταντινοῦ, (ὄχι ὡς καὶ τὸν Βυζαντινόν,) καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν μὲ τὸν Σκενδέρβην, καὶ μὲ τὸν βασιλεῖα τῆς Καραμανίας. Ἀλλ' ὅταν εἰρήνευσεν ὀλίγον μὲ αὐτοὺς ἔλαβε μέγαλον πόθον νὰ κυριεύσῃ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐξήτη αἰτίαν.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΡΟΥΜΕΛΗ ΙΣΑΡ.

Τὴν Ἀναξιν τοῦ 1452 ἐσυνάγησαν εἰς τὸ Ἀναδὸλ Ἰσάρι ὅλοι οἱ πασάδες καὶ ριζάλια τῆς Τουρκίας, καὶ μὲ πολλοὺς ἐργάτας ἐταίμασαν πλῆθος ἀθεόστην πέτρας καὶ ξύλα. Ὁ δὲ Σουλτάν Μεχμέτ κατέβη ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν εἰς τὴν Καλλιπόλιν μὲ ἄμαξας καὶ πολὺ στρατεῦμα, καὶ ἐμβῆκεν εἰς 40 καράβια, καὶ ἐφθασεν εἰς τὸν Βόσπορον τὴν 26 Μαρτίου, καὶ ἐπάτησεν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς τὸ μέρος τοῦ Ρούμελη Ἰσάρ ὅπου τῶρα προσκυνοῦν ὡς ἱερὸν. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἴδιος Σουλτάνος ἔδωκε τὸ σχέδιον καὶ ἐκτίσθη τὸ Ρούμελη Ἰσάρι εἰς 40 ἡμέρας. Ἐπιστατοῦσε δὲ ὁ ἴδιος Σουλτάνος, ὁ βεζίρης Χαλὴλ πασάς, ὁ Σαριδσέ, ὁ Ζαγανός, καὶ ὁ Σχεχαβεδδίν πασάς.

καὶ ἐδούλευσαν ἄλλο μόνον αἱ ἐργάται ἄλλ' ὅτι αἱ Τοῦρκοι (ὄντες
πολλοὶ χιλιάδαι.) τὰς δὲ πέτρας ἔπερναν ἀπὸ τὰ κρημνισμένα τοῦ
Βοσπόρου Μοναστήρια, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὸ εἰς τὴν Στένην τοῦ
Ταξιάρχου. Τότε ὁ Κωνσταντ. ἔστειλε μινίστρον παρακαλῶν τὸν
Σουλτάνον νὰ παύσῃ ἀπὸ τέτοιον ἔργον· ὁ δὲ Σουλτάνος ἀπεκρίθη,
διατὶ μὲ ἐμποδίζεις ἀπὸ τὸ νὰ κτίσω κάστρον εἰς τὸν τόπον μου, ἐ-
γὼ δὲν ἔχεις καμίν ἐξουσίαν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. ὁ δὲ Κωνστ. φο-
βηθεὶς δὲν ἐμίλησε περισσώτερον, ἀλλ' ἔστειλε δῶρα καὶ φαγητὰ εἰς
τὸν Σουλτάνον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώσῃ τὸ κάστρον ὁ μὲν Σουλτάνος
ἔφυγεν εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἄφες δὲ εἰς τὸ Ἰσάρι πολλοὺς νὰ
φυλάγουν μὲ κανόνια καὶ διάφορα ἄρματα, διὰ νὰ πέρνουν δόσιμον
ἀπὸ τὰ καράβια.

ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ἐἰς τὸ μέρος ὅπου τὴν σήμερον λέγεται Κανλικαβὰν μερικοὶ χρισ-
τιανοὶ ἔβασκαν πρόβατα, αἱ δὲ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ Ἰσάρι ἔπῃσαν
ἐκεῖ ζητοῦντες νὰ ἀγοράσουν πρόβατα ἐκ μικροτάτης τιμῆς, αἱ δὲ
ἔλεγον ὅτι εἶναι ξένα καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ πωλήσων. τότε οἱ Τοῦρ-
κοι (ὡς βάρβαροι) ἔβριζαν καὶ ἔβριζαν νὰ ἀφίσσων μὲ βίαν, καὶ
οὕτω ἐπιάσθησαν, καὶ ἤλλαν καὶ ἄλλοι χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι καὶ ἔ-
χρησθη αἷμα πολλόν. Τότε μάλιν ὁ Σουλτάνος ἐκρυξεν ὄβριον πό-
λεμον, καὶ ἠθέλησεν νὰ ἔλθῃ κατὰ τῆς Πόλεως ἄλλ' ὁ Κωνστ. ἐπρό-
λαβε καὶ ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὸν Σουλτ. καὶ τούγαγε μὲν τὸν θυμὸν
του ἀλλ' ὁ πόλεμος ἔμεινε διὰ τὸν ἄλλον χρόνον, τὰ δὲ ἄσπρα ὅπου
ἔδιδε διὰ τὸν Ὁρχάνην τὰ ἔκκοψε. Μάλιν δὲ ταῦτα ὁ Κωνστ.
ἐπρόσταξε καὶ ἔκλεισαν τὰς θύρας τῆς Πόλεως, καὶ οἱ Τοῦρκοι εὐ-
ρέθησαν μέσα τοὺς ἐσκλάβωσαν, πλὴν μετὰ 3 ἡμέρας τοὺς ἐλευτέρω-
σεν. Ἐπειτα ἐμύνησεν εἰς τὸν Σουλτ. ὅτι Ἐπειδὴ θέλεις νὰ μὲ πο-
λεμήσῃς πολέμησον, καὶ ἐγὼ ἀφιερῶμαι εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἂν αὐτὸς
θέλει νὰ σὲ παραδόσῃ τὴν Πόλιν πῶς ἔ'αντισταθῆς, ἂν ἔγως δὲν
θέλει τίποτε δὲν ἠμπορῆς νὰ κάμῃς. Ὁ δὲ Σουλτ. οὐδ' ἀπόκρισιν
ἔδωσεν, ἀλλ' ἔσφαξε τοὺς μινίστρον τοῦ Κωνσταντινου!

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ.

Ὁ Κωνσταντῖνος προβλέπων τὸν βέβαιον κίνδυνον ἔστειλεν εἰς τὴν
Εὐρώπην καὶ ἐζήτη βοήθειαν, καὶ ὁ μὲν Πάππας ἐζήτησε νὰ ἐκστ

βοῦν αἱ Ἐκκλησίαι καὶ ἔτσι νὰ στείλῃ βοήθειαν· ὁ Κωνστ. διὰ τὴν ἀνάγκην εἶπεν ὅτι δέχεται τὴν ἐνώσιν· ὁ δὲ Πάπας ἔστειλε τὸν καρδινάλιον Ἰσιδώρον (ὅπου πρῶτον ἦτον ἀρχιεπίσκοπος Ῥωσίας,) μὲ 50 μόνον Λατίνους καὶ ὀλίγους Χιῶτας, διὰ νὰ ἐνώσῃ τὰς Ἐκκλησίας καὶ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Τούρκους.

Ἡ Βενετία καὶ αὐτὴ φοβουμένη μὴ χάσῃ πολλὰ συμφέροντα εἰς τὸ ἐμπόριόν της, ἐπρόσταξε τὸν Γαβριὴλ Τρεβισάνον νὰ συναῖξῃ καράβια πολλὰ καὶ στράτευμα ἀπὸ τὴν Κρήτην, Κέρκυρα, Μεθώνων, Ναύπλιον, καὶ Ἐγριπον, καὶ νὰ τρέξῃ βοήθειαν τῆς Πόλεως ἔδωκε δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐμπόρους ἄδισιν νὰ φέρουσι ἀπὸ τὴν Βενετιαν εἰς τὴν Κωνσταντ. νίτρον διὰ μπαρουτι καὶ ἄρματα.

Ἡ Γένουα ἔχουσα καὶ αὐτὴ πολλὰ συμφέροντα εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ τὸν Γαλατᾶ εἰς τὴν ἐξουσίαν της, ἔστειλε τὸν Ἰωάννην Δόγγον Ἰουστιανὸν μὲ 2 καράβια καὶ 700 Γενεβέζους.

Ὁ δὲ Γαβριὴλ ἔφερεν ὀλίγα καράβια. ἦλθον δὲ καὶ ἄλλα μερικὰ ἀπὸ διάφορα μέρη πολεμικὰ καὶ ἐμπορικὰ. Οἱ δὲ ἔμποροι Βενετοὶ ὅπου ἦταν εἰς τὴν Πόλιν ἐσυμψέσαν καὶ ἐσυμφώνησαν νὰ μένουσι μὲ τὰ καράβιά των εἰς τὸ Βυζάντιον τῆς Πόλεως.

Ὁ δὲ Κωνστ. εἶπεν εἰς τὸν μιστικὸν τοῦ Γεώργιον Φραντζῆν νὰ καταγράψῃ ὅλον τὸ στράτευμα τῆς Πόλεως καὶ εὗρεθισαν 7000 ἄνθρωποι, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἔδωκε τὸν ἑκατὸν μισθὸν μὲ τοὺς καλογήρους, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν ἄραγοι· ἰσχυρῶν τούτο ὁ Κωνστ. ἐπρόσταξε νὰ φυλαγῇ μυστικόν. Ὁ δὲ Μωρῆας δὲν ἔμποροῦσε νὰ στείλῃ βοήθειαν, διότι ὁ Σουλτάνος ἔστειλε καὶ τὸν ἐπολεμύσας.

Καράβια δὲ ἦταν εἰς τὴν Πόλιν ὅλα 26, Γενεβέζικα 5, Βενετικά 5, Κρητικὰ 3, καὶ ἀπὸ ἓνα Γαλλικὸν Ἰσπανικὸν καὶ Ἀγκωντανόν, καὶ τὰ 10 Βυζαντινὰ. εἶχαν δὲ καὶ ἄλλα μικρὰ πλὴν τὰ ἐβούλησαν. Λοιπὸν ἡ κυριωτέρα δύναμις των ἦτον εἰς τὸ κάστρον.

ΠΕΡΙ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὸ Βυζάντιον ἐκτίσθη κατὰ πρῶτον ἀπὸ ἓνα Μανιάτην Βύζαν τὸ ἔνομα, πολλοὺς χρόνους πρὶν τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου, μόνον τὸ μέρος ὅπου τώρα εἶναι τὸ Σεράϊμπουργου. καὶ ἐκατοίκησαν Μανιάται. μετὰ καιρὸν ἐκυριεύθη ἐμεμετετίσθη καὶ ἐκατοικήθη ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, ἔχοντες ἀρχηγόν τὸν Παιουσιανόν. Μετὰ Χριστὸν δὲ ἐπολεμήθη ἀπὸ τὸν Σελτζούκον καὶ κυριεβέν τὸ ἐκρήμισε, πλὴν ὁ ἴδιος πάλιν τὸ

ἔκτισε. Μετὰ πολλὰ δὲ τέλος ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε καὶ ἄλλα κάστρον τὸ ἐμεγάλωσε καὶ τὸ ὀνόμασε Κωνσταντινούπολιν. Μετὰ καιρὸν δὲ καὶ ἄλλα βασιλεῖς ἔκτισαν διαφόρους κουλάδες καὶ καστρότοια ὥστε ἡ Πόλις ἐγένετο δυνατωτάτη, καὶ δὲν ἤμποροῦσαν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἔλθουν κοντὰ· διότι ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἶχε τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν λιμένα ὅπου ἐκλείετο μὲ ἀλυσίδα, ἀπὸ δὲ τὰς Βλαχέρνας ἕως τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες εἶχε κάστρον μὲ 4 ντουβάρια, ὑψηλοὺς κουλάδες, καὶ χαλούζια γεμάτα κρόνον.

Κατὰ δὲ τὸ Ἐγρί κοπι ἔξω ἀπὸ τὸ Τακίρ σεράτ ἦτον κάστρον μὲ χωρὶς χανδάκι, λοιπὸν ὁ Κωνστ. εἶπε τὸν ναύκληρον τῶν Βενετῶν Ἀλβύσιον Διέδον καὶ ἐπέστρεψε τοὺς ναῦτας τῶν γαραιβίων του καὶ ἔσκαψαν χανδάκι τὴν 14 Μαρτίου, ὁ δὲ Κωνστ. μὲ δλίγους στρατιώτας ἐφύλαγεν εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν διὰ νὰ μὴν ἔλθουν Τούρκοι ἔξαφνα.

Ἀπριλίου 2 ἔδωσαν τὴν ἄλυσον εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου τώρα εἶναι τὸ γεφύρι Μετζιτιές. ἦτον δὲ ἡ ἄλυσος χονδρὴ καὶ εἶχε δεμένα πολλὰ ξύλα μεγάλα, καὶ ἐφύλαγαν κοντὰ πολεμικὰ καράβια, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐμβῆ μέσα ὁ ἐχθρὸς.

Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ἐτοιμάσθησαν ἡ Πόλις καὶ ἐπερίμεναν τοὺς Τούρκους, κλαίγοντες καὶ παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν· καὶ ὄχι ἔξαφνῶντες εἰς τὴν Ζωδοῦχο Πύργον, (ὡς λέγουσι οἱ ἀνθρώποι,) ὅπου τότε ἦταν ἔργμος καὶ κομὴς δὲλ ἐγένετο ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

Τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου ἔστειλὸν ὁ Σουλτάνος τὸν Κοτζὰ Τουραχάν βεην μὲ πολὺ στρατεύμα εἰς τὴν Ρούμελην εἰς τὸν Μωρέα διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ἀδελφούς του Κωνστ. Δημήτριον καὶ Ὁμαῖν νὰ μὴ βοήθῃσιν τὴν Πόλιν. Κυριεύσαντες λοιπὸν οἱ Τούρκοι τὸ στενὸν καὶ τὴν Κόρυμφον μὲ τρέξιμον, ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀρχαδίαν, Ταγέα, Μαντινεῖαν, Μεσοήνην, Ἰθάμην, καὶ Νεσπολύγγην, τὴν δὲ Σιδιτροπολύχνην δὲν ἠμπόρευσαν νὰ κυριεύσουν. Ἐπειδὴ δὲ ὄλον τὸ στρατεύμα δὲν ἠμποροῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ στενὰ τῆς Μεσσηνίας ἔστειλε μερικὸν εἰς τὸ Λεοντάριον. Τοῦτο μαθόντες οἱ ἀδελφοὶ Κωνστ. ἔστειλαν κρυφὰ τὸν Ματθαῖον Ἀσάνην μὲ στρατεύμα καὶ ἀπέκλαψε τὸν δρόμον των, καὶ κτυπήσας τοὺς ἀγάνισοι, καὶ ἐπίασε ζῶντα τὸν Ἀχμέτ πασᾶ υἱὸν τοῦ Τουραχάν, καὶ τὸν ἔστειλε τὸν Δημήτριον εἰς τὴν Σπάρτην.

Ἐκτὶς τὸ Ῥάμνη Ἰσάρι ἕως ὧγγαρέζος Ὄρβαν τὸνομα

κανονοχότης τὴν τέχνην, ἐδούλευεν εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ ἔχουε κατὰ νόμον, καὶ ἐπειδὴ ὁ μισθὸς του τὸν ἐφάνη ὀλίγος ἔφυγε καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς Τούρκους. Ὁ δὲ Σουλτάνος τὸν ἐδέχθη φιλικῶς τὸν ἐφιλοδώρησε καὶ τὸν ἐρώτησεν ἀν ἔμπορῆ νὰ κάμη καννόνιον μέγαλον καὶ νὰ ρίπτῃ μπάλα ὅπου νὰ κρημνίσῃ τὸ κάστρον τῆς Πόλεως· ὁ δὲ ὑπεσχέθη, ὅτι καὶ δυνατώτερα κάστρα ἔμποροῦν νὰ κρημνίσουν τὰ καννόνια ὅπου αὐτὸς κάμη. Ἐδωκαν λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ εἰς 3 μῆνας ἔκαμνεν ἓνα μεγαλωτάτον καννόνιον, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ Ῥούμην Ἰσάο, καὶ τὸ ἐδοκίμασαν εἰς ἓνα καράβι Βενέτικον ὅπου διὰ μιᾶς τὸ ἐκρύπτῃ καὶ ἐβούλησεν ἰ ὁ δὲ ναύκληρος Ἀντώνιος Γούζος μὲ 30 ναῦτας ἐβήθηεν εἰς τὴν ἑστράν μὲ τὴν βάρκαν, ἀλλ' οἱ Τούρκοι τοὺς ἐπίασαν καὶ τοὺς ἔστειλαν εἰς τὸ Διδυμότειχον ὅπου τότε ἦτον ὁ Σουλτ. καὶ μετὰ 2 ἑβδομάδας τὸν μὲν Ἀντώνιον μὲ τοὺς περισσοτέρους ναῦτας ἐκόνησε, τὸν δὲ βοηθὸν τοῦ τιμωνίου ὅπου ἦτον εὐμορφον παιδίον τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ σερᾶ δι ὀγλάνι του.

Ἐπειτα ὁ Ὀρβάν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν καὶ ἔχουεν ἄλλο καννόνι μεγαλωτέρου ἀπὸ τὸ πρῶτον. ὅταν δὲ ἦλθεν ὁ Σουλτ. εἰς Ἀνδριανούπολιν τὸν Πανουάριον ἐπρόσταξε νὰ δοκιμασθῇ καὶ ἐκέρυξε τὴν ἑστράν ὅπου τὰ ρίψουν διὰ νὰ μὴ τρομάξουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν κρότον. ὅταν δὲ ἐξέριφθη ὁ μὲν κρότος καὶ ἡ βουὴ ὑπῆγεν μικρὰ ὡς 100 σπάρτα, ἡ δὲ ποσότης μπάλας ὑπέπε μισθραν ἓνα μέλιον καὶ ἔκρηξε εἰς τὴν γῆν ὡς μίαν ὀργυίαν.

Ὁ δὲ Βεζίρης Χαλίλ πατὴρ ἐπειδὴ ἦτον φίλος κρυφὸς τοῦ Κωνσταντίνου τὸν ἐμύνησε ταῦτα, καὶ εἰς τὸν ἔφανέρωσεν ὅλα ὅσα ἔκαμνον οἱ Τούρκοι, καὶ ἔπασχε νὰ μὴ παρῆθῃ ἡ Πόλις.

Τὸς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου 1453 ἔστειλαν τὸ μέγα καννόνι, καὶ ἐούρετο ἀπὸ 30 ἀμάξια καὶ 120 δυνατὰ βύδια, ἐμπρὸς εἰς αὐτὸ ὑπῆγεναν 200 ἄνθρωποι διὰ νὰ προσέχουν νὰ στέκῃ εἰς ἰσομετρίαν. εἰς δὲ τὸν δρόμον ὑπῆγεναν 200 σκάπται καὶ 50 λεπτουργοὶ διὰ ἰσάζουν τὸν δρόμον καὶ νὰ κάμουν γεφύρια ἐκεῖ ὅπου ἦταν ρεύματα καὶ λάκαι. καὶ μὲν εἰς 2 μῆνας ἔμπορεσαν νὰ ἔλθουν τὸν 4 ἡμερῶν δρόμον.

Ὁ δὲ Καρατζά βεης ὅπου εἶχε εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸ καννόνι εἶχε μαζὴ του 10,000 στρατιωτῶτας, καὶ ἔως νὰ ἔλθῃ τὸ καννόνι ἐκυρίευσε πολλὰ μέρη κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν. τότε παρεδόθησαν ἡ Μεσέβρια ἡ Ἀγελὼ καὶ ἡ Βύζα, τὸν δὲ Ἀγιὼν Στεφάνιον ἐκυρίευσε μὲ τρέξιμον καὶ ἔσφαξεν ὅλους τοὺς κατοίκους!

Τὰ δὲ λοιπὰ μέρη παρεδόθησαν χωρὶς ἀντίστασιν. πρῶτον ἡ Σουλταμάνια δὲν παρεδόθη τότε ἀλλὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πόλεως.

Περὶ τὰ τέλη του Μαρτίου ἐβασε τὸ καννόνι 5 μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ ὁ Καρατζά βεης ἄρχισε νὰ τρέχει τριγύρω αὐτῆς.

Ἡ δύναμις τῶν Τούρκων ἦτον ἔξω ἀπὸ τὸ μέγα καννόνι καὶ ἄλλα 2 ὀλίγον μικρότερα καὶ 14 τάπρις με πολλὰ καννόνια κοινὰ. Ὁ δὲ τὸ στράτευμα ἦτον περίπου ἀπὸ 300.000, ἀπὸ τοὺς ποταμούς ἦταν πολλὰί γλιάδες δερβίσαι, καὶ πλῆθος βρῆσαι μωαμεθανοί, διότι γράφει τὸ βιβλίον τῶν ὅτι τὸ στράτευμα ὅπου ἤθελε κυριεύσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν θὰ εἶναι ἀναμάρτητοι, καὶ θὰ ἀπολαύσουσιν τὰ αἰώνια ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου !!! Ἡ δὲ ἀρμάδα τῶν Τούρκων 300 ἢ 400 καράβια, καπετὰν πασᾶς δὲ ἦτον ὁ ἀρμισιχριστός Κούλγαρης Μπαλτὰ ὄγλου Σουλεϊλάν βεης, καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομά του εἰνόμασαν τὸ Μπαλτὰ λιμάνι, διότι ἐκεῖ ἐκάθητο ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα.

ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

Μαρτίου 23 1453 ἡμέρα παρασκευῆς ἀπέβησεν ὁ Σουλτάνος ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν μετὰ τὸν τῶν στράτευμα, καὶ Ἀπριλίου 5 ἡ ὥρα μία τὸ πρωὶ ἦλθε εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τὴν Πόλιν, τὴν ἄλλην ἡμέραν παρασκευῆς ἦλθον οἱ Τούρκοι ὡφέναι μίλλον κοντὰ εἰς τὴν Πόλιν. Καὶ μετὰ τὸ μεσημέριον καταρτίσθη τῆς παρασκευῆς ἐκπύρξθη ὁ πόλεμος, καὶ ἐβίβασαν οἱ τόποι ὅπου (ἀσταθοῦν τὰ στρατεύματα. Ὁ Σουλτάνος ἔστησε τὰς τέντας του εἰς τὸν Μπάλτεπε, ἐκεῖ ἔστησαν καὶ τὸ μέγα καννόνι μαζῆ μετὰ 2 μικρότερα ἀντικρυ εἰς τὸ Τόπκαπι, Ἐδρινέκαπι, καὶ Σουλοῦκουλε. τὰς δὲ 14 τάπρις τὰς ἔβαλαν εἰς ἄλλα μέρη. Οἱ Ἀνατολίται ἐστάθησαν ἐπὶ Μπάλτεπε ὡς τοὺς ἑπτὰ κουλάδες, οἱ Ρουμελιῶται ἀπὸ Μπάλτεπε ὡς τὸν Κεατχανά, ὡς ἐφεδρεία δὲ ἦγον στράτευμα πῶ νὰ τρέχη παντοῦ διορίσθη τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἔμενον ὀπίσω ἀπὸ τὸ Μπάλτεπε. Ὁ δὲ Ζαγανὸς πασᾶς καὶ ὁ Καρατζά βεης μετὰ πολλοὺς Τούρκους ἐπέρασαν εἰς τὸ μέρος τοῦ Χασίμπασα καὶ τοῦ Σταυροδρομίου. ὅπου τότε ἦταν τόποι ἀκαταίκατοι.

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὅπου ἦλθαν οἱ Τούρκοι ἄφησε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τὸ παλάτιον καὶ ἐνδύθη στρατιωτικὰ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν

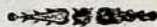
θέσιν του ὅπου ἦτον ὁ κουλάς τοῦ Τόπκαπι. Κοντά του ἦτον ὁ Ἰουστιανὸς τὸν ὅποιον ἔκαμεν ἀρχιστράτηγον τῆς Πόλεως. Εἰς αὐτὸ τὸ κυνδυνῶδες μέρος ἐστάθησαν 3000 στρατιῶται ἀπὸ τοὺς ὁποίους 500 ἦταν Γενοβέζοι. οἱ δὲ λοιποὶ Χριστ. ἀμοιράσθησαν παντοῦ.

Τὸ Ἐγρί καπι ἐδώθη εἰς τὸν Κερῦστιον Θεόδωρον, ὅπου ἦτον ἀνδρείος καὶ ἐπιτίδιος τοξότης. Τὸ Ἐδρινέ καπι ἐδώθη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Βρεκιάρδους Παῦλον Ἀντώνιον καὶ Τρώϊλον. Τὸ Τεκίρ σεράι καὶ ὅλον τὸ ἐκεῖ μέρος ἐδώθη εἰς τὸν μινίστρον τῆς Βενετίας Ἰερώνυμον Μηνότιν, καὶ εἰς τὴν διαταγὴν του ἐβιάθησαν οἱ Βενετοὶ ἔμποροι. Τὸ μετὰ ταῦτα μέρος ὅπου δὲν ἔχει ἐξωτερικὴν νταβάρι καὶ εἶναι ἐμπρὸς του βουνὸν ἐδώθη εἰς ἕνα Γερμανὸν Ἰωάννην Γράντιν ὁποῖος εἶχε τέχνην νὰ κάμνη ὑπογείους δρόμους, διότι ὅλοι ἐπίστευαν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκεῖ θὰ κάμουν λαγοῦμι νὰ κρημνίσουν τὸ κάστρον, καθὼς καὶ ἐγένεν ἀλλ' αὐτὸς ἐματαίωσε τοὺς σκοποὺς των.

Τὰς Βλαχέρνας ἕως τὴν Ξυλόπορτα ἐφύλαγεν ὁ Καρδινάλις Ἰσιδώρος μετὰ τοὺς Λατίνους καὶ Λιούζ. ἀπ' ἐκεῖ ὡς τὸ Πετρι ἐφύλαξαν 2 Γενοβέζοι Ἰερώνυμος καὶ Δεονάρδός. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Μπαλιούκ παζαρ ἐφύλαγεν ὁ Λουκάς Ναστάκας ὁ βεζίρης τῆς Πόλεως, μετὰ 100 καβαλαρέτους καὶ 500 σφεδονιστάς καὶ τοξότας. Ὅλην τὴν γωνιστὴν κάστρον τοῦ Βυζαντίου ἦσαν τὸ Σεράιμπουργου, ἐφύλαξαν οἱ ναῦται οἱ Κρητικοί, (οἱ ὅποιοι ἐφύλαξαν τὴν θέσιν των 2 ἡμέρας καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν.) Ἀπὸ τὸ Ἀχρὸ καπι ὡς τὸ Κοῦμ καπι ἐφύλαγεν ὁ μινίστρος τῆς Ἰσπανίας Πέτρος Ἰουλιανός. Ἐκεῖθεν ὡς τὰ Ἰψωμαθίεια ἐφύλαγεν ὁ Βενετὸς Ἰάκωβος Κονταρίνος. Ἐκεῖθεν ὡς τοὺς Ἐπτὰ κουλάδες ἐφύλαξαν οἱ καλόγηροι καὶ ὁ Ὀρχάνης μετὰ τοὺς Τούρκους του. Ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῶν Ἐπτὰ κουλάδων ὡς τὴν θύραν αὐτῶν ἐφύλαξαν ὁ Γενοβέζος Μανουὴλ, καὶ ὁ Βενετὸς Κανταρίνος Κονταρίνης, μετὰ 200 τοξότας καὶ σφεδονιστάς. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Σηλυβρί καπι ἐφύλαγεν ἕνας Βενετὸς Σαβροῦζος Κόρνερς. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Μεβλεανέ καπι ἐφύλαξαν ὁ μηχανικός Θεόδωρος Παλαιολόγος, ὁ Γενοβέζος Μαυρίκιος Καταναῖος, καὶ ὁ Βενετὸς Νικόλαος Μοξενίγος. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Τόπκαπι ἐφύλαγεν Βενετὸς Δολφίνος.

Εἰς τὴν αὐλὴν τῶν 12 Ἀποστόλων (ἐκεῖ ὅπου τώρα εἶναι τὸ Σουλτάν Μεχμέτ τζαμι,) ἐπερίμεναν ὁ Διπλήτριος Κατακουζηνὸς καὶ ὁ γαμβρὸς του Νικηφόρος Παλαιολόγος μετὰ 700 στρατιώτας, καὶ ἐφύλαξαν παντοῦ ὅπου ἦτον κίνδυνος.

Τὸν Κίζ κουλά ἐφόλαγεν ὁ Τρεβισάνας μετὰ τὸ καράβι του καὶ 50 ἀνθρώπους. Τὴν 9 Ἀπριλίου ἐβαλαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον 9 καράβια πολεμικά, καὶ καπετὰν πασᾶς εἰς αὐτὰ ἔγινε κάποιος Ἀντώνιος. Τὰ δὲ ἄλλα καράβια ἔμειναν εἰς τὸν λιμένα ἀργά.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Α' πριλίου 11 ἐτελείωσαν ὅλοι αἱ τάξεις τῶν Τουρκῶν, καὶ ἐβρίσθη πρῶτον τὸ μέγα καννόνικον εἰς τὸ Τόπ καπι. Οἱ Πολῖται ἀκούσαντες τὴν βοὴν ἐκυριεύθησαν ἀπὸ φόβου εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἔμετὰ δύο τρεῖς καννονίας ἐκατάλαβαν τὸ λάθος των καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ Τούρκοι· διότι τὸ καννόνικον αὐτὸ ἐχρηάζετο 7 ὥρας διὰ τὴν γεμῆσιν, καὶ 200 ἀνθρώπους· ἀλλὰ καὶ μετ' ὀλίγον ἔσκασε καὶ ἐσκότισε πολλοὺς, καὶ τὸν ποιητὴν τοῦ Ὁρβάν! Ὁ μὲν Σουλτ. ἐτρόσταξε νὰ χύσουν ἄλλο, οἱ δὲ Γενταῖοι τοῦ Γαλατᾶ θέλοντες νὰ εἶναι φίλοι τοῦ Σουλτ. τὸν ἐσυμβούλευσαν ὅτι μετὰ κάθε καννονίαν νὰ σκεπαῖν τὸ καννόνικον μετὰ μάλλινα σκεπάσματα καὶ νὰ τὸ ἀλείφουν μετὰ λάδι (τὸ ὅπως τοῦ τὸ ἐδίδαν αὐτοὶ κευτὰ.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ δεύτερον καννονίον ἐβρίσταν μετὰ πολλὰς οἱ Τούρκοι ἐλλὰ τὸ κάστρον δὲν ἀρρημύζε, διότι οἱ Πολῖται εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐκτύπα ἡ μπάλα ἔβανον κεραιναθεώστην. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἓνας μύστρος Οὐγγαρέζης ἦλθεν εἰς τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὸν Οὐνιάδην διὰ μίαν αἰτίαν, αὐτὸς εἶδεν ὅτι ἡ μπάλα ἐκτύπα ὅλοισ ἐνα μέρος, καὶ ἀπὸ ἀνομοσίαν του ἐρμείνευσε τὸν Σουλτ. ὅτι ἡ μία καννονία νὰ κτυπᾷ ἑὸργίας μακρὰν ἀπὸ τὴν ἄλλην, καὶ ἄλλη ἐκίθε. καὶ ὅταν ἔγινεν ἔτσι ἐκρήμυσε τὸ κάστρον, ὡς θέλομεν εἰπεῖ.

Τὴν 12 Ἀπριλίου τὸ πρῶτον ἦλθεν ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα εἰς τὸ λιπεσίχτασι χωρὶς νὰ κάμη τίποτε, ἀλλ' οἱ Χριστιανοὶ ἐφεβήθησαν καὶ ἀνέβασαν ἄνθρωπον εἰς τὸν κευτὰ τοῦ Γαλατᾶ διὰ νὰ βλέπῃ τί οἱ Τούρκοι κάμνουν καὶ νὰ δίδῃ εἰδήσιν εἰς τοὺς Πολῖτας.

Ἀπὸ 12 ἕως 18 Ἀπρ. τίποτε ἄξιον λόγου δὲν ἔγινεν ἐμὲ μικροὶ αἱματοχυσίαι, ὅπου οἱ Τούρκοι ἐσκοτώνοντο πολλοὶ διὰ νὰ μὴν ἀφίσσων νεκρὸν εἰς τὸν δρόμον, ἀλλὰ νὰ τοὺς σηκώνουν εἰς τὸν ὄρον των καὶ νὰ τοὺς θάπτουν ἐκεῖθεν.

Τὴν 18 Ἀπρ. τὸ βράδυ πολλοὶ Τούρκοι ἔτρεξαν εἰς τὸ κάστρον.

καὶ ἰδοκίμασθαι νὰ ἔμβουν ἀπὸ παντῶν οἱ Πολῖται τότε ἐφοβήθησαν μήπως παρῆ ἡ Πόλις διότι δὲν ἦταν ἀκόμη ἑτοιμοὶ διὰ τέτοιον πόλεμον. ἀλλὰ μετὰ 6 ὥρων πόλεμον μετὸ φεγγάρι ἐφυγαν οἱ Τούρκοι καὶ ἄφθσαν 200 νεκροῦς. χριστιανῶς δὲ κανεὶς οὐτ' ἐπληρώθη οὐτ' ἐσκοτώθη.

Ο ΚΑΤΑ ΤΑ ΥΨΩΜΑΘΕΙΑ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΛΕΜΟΣ.

Α' πρηνίου 20 ἕνα καράβι Πολίτικον μετὸν Φλαντανέλα ναύκληρον ἔφερεν ἀπὸ τὴν Σικελίαν σιτᾶρι, καὶ 3 Γενωδέζικα φορτομένα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κωνστ. σιτᾶρι κρῖάρι κρῖάρι λάδι καὶ ἄλλα, ἤρχοντο εἰς τὴν Πόλιν ἐπειδὴ ἐφύσα Νότος, (ἐνῶ πρὸ ἡμερῶν ἐμποδίζοντο ἀπὸ τὸν καιρὸν εἰς τὴν Χίον.) Ἄλλ' ἡ ἀρμάδα τῶν Τουρκῶν τὰ εἶδεν ἀπὸ μακρᾶ καὶ ἐσπκώθησαν ἀπὸ τὸ Μπεσίχ τασι 150 καράβια καὶ ἐπρόφρασαν τὰ 4 χριστιανικὰ ἀμπρὸς εἰς τὴν Βλάχκα. ἔξκηνα τότε ἔπαυσεν ὁ ἀέρας καὶ δὲν ἤμπορέσαν νὰ ἔλθουν εὐθύσκοντὰ, πλὴν μετ. ὀλίγον ἤλθον κοντὰ καὶ ἄρχισαν νὰ πολεμοῦν μετὰ κανόνια. ἤλθον δὲ τόσον κοντὰ ὅπου οὐτε κινήτια ἤμπορεῦσαν νὰ τρεβήσουν. Ὁ καπετὰν πασᾶς ἐκυνήγησε τὸ Πολίτικον καράβι καὶ τὸ ἐπίσας ἀπὸ τὴν πρίμην καὶ ἐσκαίωσε τὸ τασαγγέλι του δύνει τὰ ὅπου τὰ δύο καράβια ἔμειναν κολητὰ, ἀπὸ δὲ τὰ πλάγια τὸ ἐπίσασαν καὶ ἄλλα Τουρκικὰ μεγάλα καράβια, τὰ δὲ λοιπὰ ἐπολέμουν μετὰ 3 Γενωδέζικα. Τότε οἱ χριστ. μεταχειρίσθησαν τὸ ὑγρὸν πῦρ ἡγρου μπαρλότα, καὶ ἔχυναν γεγάτα ἀγγεῖα ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἀφάνιζαν καράβια καὶ Τούρκους. Δύο ὥρας σχεδὸν ἐβαστοῦσεν ὁ πόλεμος ἰσομετρος, ἀλλὰ τέλος ἡ νίκη ἐδόθη εἰς τοὺς Χριστιανούς, καὶ ἐπολέμουν μετὰ θάρρος, διότι Τούρκοι ἦταν πολλοὶ σκοτωμένοι.

Ὁ Σουλτάνος τότε ἐστέχετο ἔξω ἀπὸ τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες καὶ ἔβλεπε τὴν ἀνκζιώτητα τῆς ἀρμάδας του, τόσον δὲ ἐθύμωσεν ὅπου δὲν ἤμποροῦσε νὰ κρατηθῆ καὶ ἐῤέχασε τὴν θέσιν ὅπου εὕρισκετο καὶ τὸ ἑαυτὸν του καὶ ἔτρεξε καθαλάρης εἰς τὴν θαλασσαν καὶ ἐβράχη ὡς τὰ γόνατα, ὀπίσω του δὲ ἔτρεξαν καὶ ὄλοι οἱ φύλακές του. Τὸ κίνημα τοῦτο ἔδωκεν ὀλίγον θάρρος εἰς τοὺς Τούρκους ἀλλ' ὀλίγας στιγμῆς μόνον, διότι μετ' ὀλίγον ἐφυγαν εἰς τὸ Μπεσίχ τασικακῶς.

Τὰ δὲ 4 χριστ. καράβια ἐπερίμεναν κοντὰ εἰς τὸ κάστρον διότι ἐφοβοῦντο νὰ μὴ κτυπηθοῦν πάλιν ἀπὸ τοὺς Τούρκους· τὸ δὲ βράδου ὁ Τρεβισάνος καὶ ὁ Ζαχαρίας Γριῶνης ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸν λιμένα μετὰ 2

κάτεργα και ε-τράθησαν τὰ 4 καράβια κοντὰ ἀπὸ τὸ κάστρον και ἀνείξαντες τὴν ἄλυσον τὰ ἔφεραν μέσα με μουσιαν. Οἱ μὲν Τούρκοι ἔχρασαν 12.000 ἀνθρ. Χριστιανὰ δὲ ὀλίγοι ἐπληρώθησαν.

Τῆ ἐπεύριον 21 Ἀπρ. ὁ Σουλτ. με 10.000 καθιλαρέους ὑπῆγεν εἰς τὸ Μπεσικτασι διὰ νὰ ζητήσῃ λόγον ἀπὸ τὸν καπετὰν πασᾶτου. Τὸν ἐπρόσταξε δὲ νὰ ἐβῆ ἔξω εἰς τὴν ἑρᾶν και τὸν ἔβριση οὕτως. Πρεδὸτα τῆς πίστεως και τοῦ αἰθηντός σου! διὰ κῆλον λόγον δὲν ἤμπορέσες με τέσα καράβια νὰ κυριεύσῃς οὔτε ἓνα ἀπὸ τὰ 4 ἐκεῖνα ὅπου ἐμποδίζοντο και ἀπὸ τὴν γαλήνην, πῶς λοιπὸν θὰ κυριεύσῃς τὴν ἀρμάδα τῶν Πολιτῶν, Ὁ δὲ δυστυχὴς καπετὰν πασᾶς ἔλεγεν. Ἐφέδιμ! εἶδες κῆνος σου και μὴ θυμῶνῃς τέσον, εἶδες ὅτι εἰς μόνον τὸ ἰδικόν μου καράβι ἐσκυτώθησαν τόσοι Τούρκοι και εἰς ὄλον τὸ δι-ἀστῆμα τοῦ πολέμου τὸ τσεγκέλι μου δὲν ἄφησε τὸ καράβι τοῦ Κωνστ. εἶναι λοιπὸν φανερόν ὅτι οἱ ἀνθρωποὶ μου ἐσχετώθησαν. Σοῦ δέουσα λοιπὸν μὴ μὴ ὀργίζου. Ὁ Σουλτ. ἠθέλησε κῆτον νὰ τὸν χιλᾶσῃ ἀλλ' ἐξέθῶωσε και τὸν ἔβγαλε μόνον ἀπὸ τὸ ἀξίωμα του, και τὰ ἐπάρχοντά του ἐμοίρασεν εἰς τοὺς Γενιτᾶρους, αὐτὸν δὲ ἐκ-τύπησεν 100 ζυλιάς, και ἓνας ἀλάτις τὸν ἐκτύπησε με πέτραν και ἔβγαλε τὸ μάτι του. Τόσον ἐκαπύτησεν ὁ δυστυχὴς Μπαλτᾶ ὀγ-λους ὅπου ἐζητοῦσεν εἰς τοὺς ὀρούς ἐσπυροῦνην!

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα (21 Ἀπρ.) ἐκηρυχθή ἓνας κευῆς εἰς τὸ Τόπ κασκι, και εἰν οἱ Τούρκοι ἔκαμναν δυνατὸν τρέξιμον ἔδωκαν ἐμβουλίαις τὴν Πόλιν. ἀλλ' ὁ Σουλτ. ἦταν εἰς τὸ Μπεσικτασι και βουλεύετο δι' ἄλλα πράγματα. ὅθεν οἱ Πολῆται ἔλαβαν καιρόν και ἔφραξαν τὸ γα-λασμένον μέρας.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΕΡΝΟΥΝ ΔΙΑ ΞΗΡΑΣ ΚΑΡΑΒΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ Σουλτάνος ἔκαμνεν εἰς τὸ Μπεσικτασι πολερικὸν συμβούλιον, ὃ δὲ βεζῆρης Χαλήλ πασας ἤρε πάλιν καιρόν και εἶχεν αἰτίαν τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀρμάδας, και ἐμίλησε διὰ καλὸν τῶν Πολιτῶν. ἤγ-ουον νὰ σπῆκωθῇ ὁ πόλεμος νὰ γίνῃ εἰρήνη και νὰ πληρώνον οἱ Πο-λίται εἰς τὸν Σουλτ. 70.000 φλωρία τὸν χρᾶνον, πρὸς τούτοις νὰ ἔ-λῃται εἰς τὸν Σουλτ. νὰ διορίζῃ τοὺς ἀξιωματικούς εἰς τὴν Πό-λιν. Ὁ Σέχης ὅμως Ἀχ σμεσεδίν ὁ ὁποῖος ἦλθε με 20.000 δερβῆσας ὁ Ζαφτανὸς και ἄλλοι ἀπέφραξαν τὴν ἡμετέραν τοῦ Χαλήλ και ἠέλωσαν

νά εξακολουθήσουν τὸν πόλεμον. ἀλλ' ἐφύτραιεν ἄλλη δυσχολία, δη-
λαδὴ πῶς νὰ περάσουν τὰ καράβια εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως, ἐ-
πειδὴ ἐκατάλαβον ὅτι νὰ κτυπεῦν μόνον ἀποῤῥήτην ξηρὰν δὲν φθάνη,
ἀλλὰ νὰ ἔμβουν ἀπὸ τὴν ἄλυσον ἣτον ἀδύνατον. Ἐν τῷ μεταξύ
ἔδωθη ἡ ἰδέα εἰς τὸν Σουλτ. ἀποῤῥήτ. Χριστιανόν ὅτι νὰ περάσουν τὰ
καράβια διὰ ξηρᾶς.

Λοιπὸν ἐσίαζαν τὸν δρόμον καὶ ἀπὸ τὸ τὸ Δολμᾶ μπαξε ἀνέβησαν
εἰς τὸ Σταυροδρόμι καὶ ἐπὶ τὸ Ὅκ μείδαν κατέβησαν εἰς τὸ Κασίμ-
πασα. ἔκαμαν δὲ ὅλον τὸν δρόμον ὡσάν χονδράκι μὲ ξύλα στερεῖν,
καὶ ἀλειφαντὰ κίχαια καὶ τὰ φαλάγγια μὲ βούτυρον, καὶ μέκατ-
ρακιλέκια καὶ ἄλλας μηχανὰς ἐπέρασαν πρῶτον μὲν μικρά τινα κα-
ράβια χάριν δοκιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ μεγάλα, τὸ ὅλον 72. καὶ ὅλα
αὐτὰ ἔγιναν εἰς μίαν μόνην νύκταν ἀπὸ ἀναριθμητὰ χέρια]

Ἐὶς πρὸ ἄμα εἶδαν οἱ Πολῆται τὰ Τουρκικὰ καράβια μέσα ἐλυπή-
θησαν διότι ἔπρατε νὰ στείλουν καὶ ἀντίκρυ εἰς αὐτὰ πολλοὺς ἀνθι-
ρώπους. ἤρχισαν δὲ νὰ σκέπτονται πῶς νὰ γλητώσουν ἀπὸ αὐτὰ,
πρὸ πάντων οἱ Βενετοὶ καὶ Γενεζέοι ἤθελαν νὰ κάρουν τί μὲ τὰ κα-
ράβια των. Ἐπειδὴ τὰ Χριστ. καράβια ἦτον κοντὰ εἰς τὴν ἄλυ-
σον ἐφροῦντο μὴ τὰ κτυπήσουν οἱ Τούρκοι διὰ μᾶς ἀπ' ἔξω καὶ
μέσα, διὰ τοῦτο ἔστειλαν μικρὰ κατεστῶτα εἰς τὸ Κουρσοῦμ μαγαζὶ
διὰ νὰ βλέπῃ τὰ κινήματα τῆς εἰς τὸ Ἀκροῖκτασι Τουρκ. ἀφρῖδας

ΠΑΣΧΗΖΟΥΝ ΝΑ ΚΑΨΟΥΝ ΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΧΕΝΟΥΝ.

Ἀ' πρῆλίου 26 ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου τοῦ
Φόρου οἱ 12 σύμβουλοι τοῦ πολέμου (οἱ ὅποιοι ἦταν Βενετοί,) καὶ
μετὰ πολλὰ ἐσυμφώνησαν νὰ καύσουν τὰ εἰς τὸν λιμένα Τουρκι-
κὰ καράβια κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ὁ Ἰάκωβος Λόκος ἐπῆρε 2 καράβια μεγάλα καὶ ἔδωσε γύρωθεν
σάκκους γεμάτους βαμβάκι καὶ μαλλί διὰ νὰ μὴ περνοῦν αἱ μπάλες,
ὀπίσω ἀπὸ αὐτὸν ἦταν ἄλλα 5 μικρότερα καράβια, καὶ εἰς ὅλα ἔμ-
τρως ἀπὸ μία βάρκα διὰ νὰ τραβᾷ, καὶ εἰς ὅλα εἶχαν πολλὴν πίσσα
μπαρούτι κ. τ. λ. καὶ ἤθελαν νὰ πέσουν ἔξαφνα τὴν νύκτα εἰς τὰ
Τουρκικὰ καράβια, καὶ βέβαια ἤθελαν τὰ καύσουν. Ἀλλ' οἱ Γενεζέ-
οι τοῦ Γαλατᾶ ἐπρόδοσαν τὸ σχέδιον εἰς τοὺς Τούρκους! Ὁ Σουλτ.
κοιτῶν εἰς τὸ ἔμπροσθεν παρήγγειλε εἰς καράβια νὰ προσέχουν.

Τὴν νύκτα λοιπὸν τῆς 28 Ἀπρ. σκοτεινὰ χωρὶς φῶς ἐκίνησαν τὰ Χριστ. καράβια ἀπὸ τὸ Μπαλουκ παζάρι κατ' ἐπάνω εἰς τὰ Τουρκικὰ· οἱ δὲ Τούρκοι ἔχοντες τὴν εἰδησιν ἐπροφυλάττοντο. Ὁ Κόσος μὲ τὸ ἓνα καράβι ἔτρεξε πρῶτος εἰς τὸ μέσον τῶν Τουρκικῶν, ἀλλ' οἱ Τούρκοι μὲ πολλὰς καννόνιας τὸ ἐτρύπησαν καὶ ἐβούλησε καὶ ἐχάθη αὐτὸς μὲ 18 ἀξιωματικούς καὶ 72 ναῦτας· τὸ ἄλλο καράβι δὲν ἐβλεπε τὰ γινόμενα ἀπὸ τὸ σκοτὸς καὶ ἦλθε κοντὰ καὶ τὸ ἐτρύπησαν, ἀλλ' ἐπρόφθασε καὶ ἐφυγε μαζῇ μὲ τὰ ἄλλα 5 κινυγούμενα.

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ὡς τὴν πρώτην Μαΐου τίποτε ἄξιον λόγου δὲν ἐγένετο, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τῆς Πόλεως ὀλιγώστευσαν καὶ μὲ τὸ νὰ ἔκαμεν ὀλίγην διακοπὴν ὁ πόλεμος μερικοὶ στρατιῶται ἄφταν τὰς θέσεις των καὶ ὑπῆγαν νὰ εὔρουν τροφάς· ἀλλ' οἱ Τούρκοι εἶδαν τὰ ἀφύσικτα μέρη καὶ τρέξαντες ἐρρίψαν τὰς διὰ σκέπην τῶν στρατιωτῶν τέντας καὶ φάθας. εὐθὺς μὲν οἱ Χριστ. τοὺς ἐδίωξαν καὶ ἐβαλαν ἄλλας, ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος ἀθύρωσε πολλὰ μαθῶν δὲ τὴν αἰτίαν ἐπρόσταξεν ὅτι οἱ μὲν στρατιῶται γὰρ ἐτόκονται εἰς τὰ μέρη των οἱ δὲ γέροντες καὶ ἀδύνατοι νὰ τοὺς φέρουν τὰς τροφάς.

Ἀναγκασθεὶς ἀπὸ χρήματα ὁ Κωστ. ἐπῆρε πολλὰ ἀσῆμια ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ ἔχουσε μονέδα.

Μαΐου 8 οἱ Πολῖται ἐστήσαν 2 καννόνια εἰς τὸν Μπαλοκτὰ ἄνω εἰς τὸ κάστρον καὶ ἄρχισαν νὰ κτυποῦν τὰ Τουρκικὰ καράβια, ἀλλ' αἱ ζηρῖαι ὅπου ἔκαμναν εἰς αὐτὰ ἀνάγκασαν τοὺς Τούρκους ν' ἀρχίσουν καὶ αὐτοὶ τοὺς καννοναῖς, ἀλλὰ δὲν ἔκαμαν τίποτε.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔσταλεν ὁ Κωστ. ἓνα καράβι μὲ Τουρκικὴν παντιέραν καὶ μὲ ναῦτας ἐνδεδυμένους Τουρκικὰ, διὰ νὰ ἐπάγουν εἰς τὴν Ἀσπρηνέλασσαν νὰ εὔρουν τὴν ἀρμάδα ὅπου ὑπεσχέθη νὰ στείλῃ ἡ Βενετία διὰ βοήθειαν τῆς Πόλεως. Ἀλλὰ μετὰ 20 ἡμέρας τὸ καράβι ἐγύρισεν ὀπίσω χωρὶς νὰ φέρῃ καμίαν ἰδησιν, καὶ γνωρισθὲν ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἐκυνιγήθη, ἀλλ' ἐπρόφθασε καὶ ἐμβῆκε μέσα.

Μαΐου 5 οἱ Τούρκοι ἐβαλαν εἰς τὸ ὑψωμα τοῦ Σταυροδρομίου μεγάλα καννόνια καὶ ἐκτύπουν τὰ καράβια ὅπου ἦταν κοντὰ εἰς Ἰλιουσον, καὶ τρυπήσαντες ἓνα τὸ ἐβούλησαν! αὐτὸ ἦτον τῶν Γενσβέξων τοῦ Γαλατῆ φορτομένον πραγματείας ἀξίας 12,000 Βενετικῶν φλωρίων, καὶ ἐπικράτησεν ἅλοι οἱ ὀρθρωτοὶ του. Οἱ Παλατιανοὶ κρησφονε-

ἦσαν εἰς τὸν Σουλτ. διὰ τὴν ἐνῆσαν φίλοι τοὺς ἐξημίωσαν, ὁ δὲ Σουλτ. εἶπεν ὅτι δὲν ἐγνώριζε πῶς ἦτον ἰδικόν των, ἀλλὰ νὰ περιμένουν νὰ πάσῃ τὴν Πόλιν καὶ νὰ τοὺς πληρώσῃ.

Τὰ δὲ καράβια ὅσα ἐφύλαγαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον ἀπαυθὴ τὰ ἐπῆραζαν πολὺ οἱ μπάλοι τοῦ Σταυροδρομίου, ἔβρισαν τὴν ἄλυσον καὶ ἐτραβήχθησαν κοντὰ εἰς τὸν Γαλατᾶ· ἀλλὰ τὴν 11 Μα. μὲ τὸ ἔπαυσεν ὁ κανονοβολισμὸς ἦλθαν πάλιν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον.

Μα. 7 τὸ βράδυ 50,000 Τούρκοι ἐδοκίμασαν νὰ ἔμβουν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἔβρισαν τὴν καστροπόρτα τοῦ εἶναι κολητὴ εἰς τὸ Τεκίρ σερράϊ· ἀλλὰ μετὰ 8 ὡρῶν πόλεμον ἔγχεσαν πολλοὺς καὶ ἔφυγαν τὴν δὲ πόρτα εἰς Χριστ. ἔκτισαν μὲ ντουβάρη.

Μα. 12 πάλιν 50,000 Τούρκοι ἐδοκίμασαν νὰ ἔμβουν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Τεκίρ σερράϊ, ἀλλ' ἐδιώχθησαν νικημένοι.

Μα. 14 οἱ Τούρκοι ἔφεραν τὰ κανόνια ἀπὸ τὸ Σταυροδρομίου εἰς τὸ Χάσκισι, καὶ ἐκτυπώσαν τὴν Πόλιν κατὰ τὸ Αἰβασαρί· ἀλλὰ κ' ἐκεῖ δὲν ἐφέλησαν, καὶ τὰ ἔφεραν πάλιν ἀντίκρου εἰς τὸ Τόπκαπι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ Πολῖται ἔβαλαν εἰς αὐτὸ τὸ μέρος 300 Ἰταλοὺς ἀρματομένους μὲ καλὰ τουφέκια.

Μα. 16 ἦλθαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον μερικὰ καράβια ἀπὸ τὸ Ἰππεσίκτασι χωρὶς παντέρας, οἱ δὲ Χριστ. δὲν τὰ ἐγνώριζαν, ἀλλ' ὅταν ἔρχισαν τὰ κανονοβολοῦν τὰ ἐγνώρισαν καὶ τὰ ἐδίωξαν.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΜΝΟΥΝ ΜΗΟΓΕΙΟΥΣ ΔΕΓΜΟΥΣ ΔΙΑ ΝΑ ΑΝΑΘΑΔΟΥΡΗΣΟΥΝ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟΝ.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἔφεραν οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὴν Σερβίαν λαγοῦμους καὶ ἄρχισαν νὰ κάμουν λαγοῦμια διὰ νὰ βάλλουν μπροῦτι νὰ κρημνίσουν τὸ κάστρον. Τὸ πρῶτον λαγοῦμι ἐγένεν εἰς τὸ Ἐγρί κκι, καὶ εἶχε μάκρος μισὸν μίλιον φραγκικόν, εἶχαν δὲ ἔλθουν κάτω ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ κάστρου, ἀλλ' εἰ στρατιώται τὸ ἐκατάλαβαν καὶ τὸ εἶπαν τὸν Ζωνστ. ὁ ἑπίσκοπος ἔβαλε τὸν Γιάντην (ὅπου ἦτον τέγνη του,) καὶ μὲ πολλοὺς ἀνθρ. ἔσκαψεν εἰς πολλὰ μέρη καὶ ἤρθε τὸ λαγοῦμι, καὶ ἔκαυσαν τὰ ξύλα καὶ ἐσκοτίωσαν τοὺς ἐργάτας. Μαΐου 20 ἤρσαν καὶ ἄλλο λαγοῦμι κοντὰ εἰς τὸ πρῶτον καὶ ἔκαυσαν τοὺς ἐργάτας καὶ Τούρκους. Μα. 22 ἤρσαν ἐκεῖ κοντὰ ἄλλα 2, εἰς τὸ ἕνα ἔκαυσαν ὀλίγους Τούρκους, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἔκαυσαν τοὺς ἐργάτας. Μα. 23 ἤρσαν καὶ ἄλλο, ἐπίσταν δὲ 2 ζώντας

εργάτας και κόψαντες τὰ κεφάλιά των τὰ ἐπέταξαν ἔξω ἀπὸ τῆν Πόλιν. Μὰ 24 ἦσαν και ἄλλο ὅπου ἀν δὲ εὐρίσκετο ἤθελε φέρη κακακόν, διότι εἶχαν ἔλθῃ 10 πόδας μέσα ἀπὸ τὸ κάστρον! Τὴν 25 ἦσαν και ἄλλο. Και ἀπὸ τότε ἄφησαν τὸ σκάξιμον ὡς ἀνωφαλός.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΡΙ ΚΑΠΙ ΕΛΕΠΟΛΙΣ Η ΣΥΛΙΝΟΝ ΚΑΣΤΡΟΝ.

Μ αἰτου 18 ἄμα ἐφεξεν οἱ Πολῖται ἐξτκάσθησαν ὅταν εἶδαν μίαν μεγαλωτάτην μηχανήν ἔξω ἀπὸ τὸ Ἐγρί καπι, τὴν ὅποιαν ἔκαμαν οἱ Τοῦρκοι τὴν νύκτα εἰς 4 ὥρας ὅπου οἱ Πολῖται δὲν τὴν ἔκαμαν εἰς ἓνα μῆνα. Αὐτὴ ἰστέκετο 10 περίπου πόδας μακρὰν ἀπὸ τὸ χανδάκι τῆς Πόλεως, ἦτον ἐψηλὴ και ὁμοιάζεν ὡς μέγας ξύλινος κουλάς, ἦτον δὲ σκεπασμένη ἀπὸ παντοῦ μὲ δέρματα βοδίων βουβαλίων και καμήλων, και ὡς τὴν μέσιν γεμάτη χύμα, εἶχε δὲ σκάλας ἀπὸ παντοῦ δια ν' ἀναβενοκαταβαῖουν οἱ στρατιῶται, εἶχε δὲ και 3 θύρας ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Πόλεως, και δρόμον σκεπαστὸν εἰς τὰς τένας τῶν Τοῦρκῶν. ἀνέβασαν δὲ εἰς αὐτὴν καννόνια και ἄλλας μηχανάς, ἦτον δὲ ὑψηλωτέρα ἀπὸ τὸ ἔξω καστρότοιχον. Τὰ δὲ ἔργα τὰς ἦσαν φητά, διότι εἰς μίαν ἡμέραν ἔφραξε τὸ ἔμπροσθεν αὐτῆς ντουβάρι, ἓνα κουλά, και ἐφείσε τὸ χανδάκι τέτρας.

Τὴν νύκτα οἱ μὲν Τοῦρκ ἐφυγαν διὰ νὰ εἰθαιν και τὴν αὔριον. ὁ Κωνστ. δμοις και ὁ Ἰουστιανός μὲ μετὰ πρὸς προσπάθειαν και πολλοὺς ἀνθρώπους ἐφραξαν τὸ χαλασμένον μέρος, ἐστῆριξαν μὲ μηχανάς τὸν κουλά, και ἔκαυσαν τὴν μηχανήν τῶν Τοῦρ. ὅπου τὸ πρῶν ἐνόμιζες πῶς τίποτε δὲν εἶχαν ἐκεῖ.

Οἱ Τοῦρκοι πρὶν ἐβγη ὁ Ἥλιος ὑπῆγαν νὰ εὔρουν τὴν μηχανήν των, ἀλλ' ἐθαύμασαν διότι δὲν ἦσαν τίποτε. και ὁ Σουλτ. δμοι γοῦσεν ὅτι ἀν τοῦ τὸ ἐββαίωναν ὅλοι οἱ προφῆται δὲν ἤθελε πιστεύση ὅτι οἱ γ 1 α ο υ ρ ά δ ε ς ἤθελαν κάμη εἰς μίαν νύκτα τόσα μεγάλα ἔργα. και ἄρχισε νὰ φοβῆται μήπως δὲν τελειώση τὸν σκοπὸν ὅπου εἶχε.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΑΣΚΙΟΙ ΓΕΦΥΡΑ.

Μ αἰτου 19 οἱ Τοῦρκοι ἔφεραν 1000 βαρέλια μελάλα και τὰ ἔδεσαν δύο, δύο εἰς πλάτος, και 500 εἰς τὸ μάκρος, και ἔστρωσαν ἐπάνω σανίδια, και ἔκκμαν γεφύρι. 3 πῆχες φάρδος και 500 μακροσ

Ἐπὶ τῷ Χάσ κηδί εἰς τὸ Ἀρβίσαρ, τὸσον στερεὸν ὅπου κανὼνδιον μὲ
τοὺς ἀνθρώπους του ἠμποροῦσε νὰ περάσῃ.

Μα. 21 ἐσηκώθη ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα ἀπὸ τὸ Μπεσίχ τασι καὶ
ἔλθε σιμὰ εἰς τὴν Πόλιν μὲ ὄργανα καὶ φωνὰς. τότε οἱ Πολῖται μὲ
τὸ κινδυνολύπημα τῶν καμπάνων εἰδοποιήθησαν ὅλοι καὶ ἔτρεξαν
εἰς τὰς βέσεις των. ἀλλ' οἱ Τούρ. ἠ ἐφοβήθησαν ἠ ἐφοβήρισαν καὶ δὲν
ἔκαμαν τίποτε ἀλλ' ἔφυγαν ὀπίσω.

ΥΣΤΕΡΙΝΟΝ ΜΥΝΙΜΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ.

Μ ὄλον ὅτι τὸ κάστρον ἦτον παντοῦ χαλασμένον, πολλοὶ κουλάδες
ρίχμῆνοι, καὶ ὅλα ἔτοιμα διὰ νὰ ἔμβουν οἱ Τούρκοι ἀπὸ παν-
τοῦ. ὁ Σουλτάνος ὄμως ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ τί γνώμην εἶχαν οἱ Πο-
λίται, καὶ ἄλλο ἐπειδὴ ἔτιμα τὸν Κωνστ. ἔστειλε μινίστρον τὸν
γαμβρόν του Ἰσμαήλ Χαμζήν, νὰ εἰπῇ τὸν Κωνσταν. τὴν ὑστερινὴν
ἀπόφασιν, δηλαδὴ ἔπειδὴ εἰς τὸ ἔγγραφόν πόλεμος εἶν' ἀνωφελὴς νὰ
λυτρώσῃ τὴν Πόλιν, διὰ νὰ μὴ γυθῇ αἴμα ἢ Κωνσταντίνε! νὰ πά-
ρησ τοὺς μεγιστάνας καὶ τὰ πράγματα σου μὲ τὰ καράβια, καὶ νὰ
φύγῃς ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ νὰ ὄπισθῃς ὅπου θέλῃς ἐλευθερῶν, μὲ εὐχα-
ριστικὴν μου σέ ἀφῆνω νὰ βασιλεύῃς εἰς τὸν Διορέα, τοὺς δὲ ἀδελ-
φοὺς σου τοὺς δίδω ἀλλεὺς τῶπως νὰ ἐξουσιάζουν. Καὶ ἂν ἔτσι μὲ
δώσῃς τὴν Πόλιν δὲν θέλω παρά τιν' ἀνέγα. Πλὴν ὁ γενναῖος Κωνσ.
ἐπροτίμισε καλῆτερα νὰ ἀποθάνῃ πολεμῶν μὲ δόξαν, παρά νὰ ζήσῃ
καὶ νὰ κατηγορεῖται πάντα. ἀλλὰ καὶ κανεὶς δὲν ἔβαλεν εἰς τὸν
νοῦν του περὶ παραδόσεως. λοιπὸν ἐμύνησαν εἰς τὸν Σουλτ. ταῦτα.
Ἐὰν θέλῃς νὰ ζήσομε καλῶς καὶ μὲ τὸν πατέρα σου καλῶς ἐστί,
δηλαδὴ ἐγὼ ἐδῶ καὶ σὺ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἔχε δὲ καὶ ὡς δι-
καια ὅσα μέρη ἤρπασες ἀπὸ ἡμᾶς ἀδίκως, καὶ ὄρα σου καλῆ. Τὸ
δὲ νὰ σέ δώσω τὴν Πόλιν, δὲν εἶναι οὔτε εἰς τὸ χέρι μου οὔτε εἰς ἄλ-
λου τινός, διότι ὅλοι ἔχομε μίαν γνώμην νὰ ἀποθάνομε πολεμοῦν-
τες καὶ νὰ μὴ λυπηθῶμε τὴν ζωὴν μας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ο ταν ἐγύρισεν ὁ Ἰσμαήλ εἰς τὸν Σουλτάνον τὸν ἐβεβαίωσε ὅτι
δὲν πρέπη νὰ ἐλπίζῃ θεηματικὴν παράδασιν τῆς Πόλεως. Ὅθεν
ὁ Σουλτ. ἐκήρυξεν εἰς ὅλον τὸ στρατόμα. δὲ τῆ 29 ἡλίου ἡ

πολεμήσουν διὰ νὰ ἔμβουν εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ παντοῦ, καὶ διὰ νὰ τοὺς ἐγκαρδιώσῃ τοὺς εἶπεν ὅτι αὐτοὶ μὲν νὰ πάρουν ὅλους τοὺς θυσαυροὺς τῆς Πόλεως, εἰς δὲ Σουλτ. ν' ἀφήσουν μόνον τὰ κτίρια.

Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη ἐπροξένισε μεγάλην χαρὰν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ τὴν νύκταν ἀνάβαν φωταυχσίας παντοῦ ὅπου ἡ Πόλις ὁ Ἰαλατᾶς καὶ ἡ θάλασσα ἐφεγγαν τόσον ὅπου οἱ Πολῖται κατὰ πρῶτον ἐνόμισαν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκαίγοντο, ἀλλ' ἀπὸ τὰς φωνὰς καὶ τοὺς χοροὺς ἐγνώρισαν ὅτι ἀπ' ἐμπρὸς πανηγυρίζουν οἱ ἀσεβεῖς τὴν νίκην των. Οἱ δὲ δεξιῖσαι ἔτρεχαν παντοῦ χορεύοντες καὶ ἐγκαρδιόνοντες Ἀγαρινούς, τάζοντές τους τὰ ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου.

Οἱ δὲ ἐν τῇ Πόλει Χριστιανοὶ ἐτρόμαξαν καὶ ἄρχισαν νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεόν, καὶ ἐχομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας των μετελάμβαναν, καὶ ἠτοιμάζοντο πρὸς θάνατον ! Ὁ δὲ Ἰουστιανὸς ἐδιπλασίασε τὴν τόλμην του καὶ παρεκίνησεν ὅλους τοὺς στρατιώτας νὰ ἰσάξουν ὅλα τὰ γαλασιμένα μέρη τοῦ κάστρου. Ἐζήτησε δὲ καὶ μερικὰ κανόνια ἀπὸ τὸν Νοταρᾶ διὰ νὰ δυναμώσῃ τὸ μέρος του, λέγων ὅτι κινδυνεύει περισσότερον ἀπὸ τοῦ Νοταρᾶ. ἀλλ' ὁ Νοταρᾶς δὲν τὸν ἔδωκε, διὰ τοῦτο ἐμάλωσεν καὶ ὑβρίσθησεν ἄλλ' ὁ Κωνστ. τοὺς κούλασε λέγων ὅτι εἶναι κείνος νὰ συγγυρίσωμε καὶ τοὺς ἐχθρούς μας καὶ ὄχι νὰ μελάνομεν.

Ἄν καὶ κατὰ πρῶτον ἐχέρισαν οἱ Τούρκοι διὰ τὴν προκίρυξιν, ἔρχισαν ὅμως νὰ φοβοῦνται μήπως δὲν καταβῶσιν νὰ πάρουν τὴν Πόλιν, διότι εἰς τὸ μέσον των ἔτρεχαν λόγοι ὅτι, Οὐγγαρίκιον στράτευμα καὶ Βενετικὴ ἀρμάδα θὰ ἔλθουν εἰς βοήθειαν τῆς Πόλεως, καὶ τότε ἦτον ἀδύνατον νὰ τὴν πάρουν. Ἐκαμν λοιπὸν συμβουλίον, ὃ δὲ Χαλῆλ πασας κῦρε πάλιν καιρὸν καὶ ἐπάσχηζε νὰ καταπίσῃ τὸν Σουλτάνον ν' ἀφήσῃ τὴν Πόλιν ἐλευθέραν. Ἰλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Σουλτ. ἄρχισε νὰ φοβῆται, καὶ ἤθελε συμφωνήσῃ εἰς τὴν γνώμην τοῦ Χαλῆλ· ἀλλ' ὁ Ζαγαρὸς ὁ Τουραχὰν καὶ ἄλλοι εἶπαν ὅτι πρέπη νὰ κυριεύσουν τὴν Πόλιν πρὶν ἔλθῃ βοήθεια.

Ὁ δὲ Χαλῆλ τὴν ἰδίαν νύκταν ἐμύνησε τὰ πάντα εἰς τὸν Κωνστ. καὶ τὸν παρακείνοῦσε νὰ νὰ ὑπομένῃ μὲ ἀνδρείαν, διότι ἡ τύχη τοῦ πολέμου εἶναι ἀβεβαίος.

Τόσον ἦτον το ἐξωτερικὸν καστρότοιχον χαλασμένον ὅπου δὲν ἤμποροῦσαν οἱ Πολῖται νὰ σταθοῦν, ὅθεν ἄφησαν αὐτὸ καὶ ἦλθαν εἰς τὸ μέσα, λοιπὸν δὲ εἶχαν τόπον νὰ ἐβγουν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. τότε

μερικοί γέροντες εφανέρωσαν ὅτι κοντὰ εἰς τὸ Τεκύρ σεράϊ εἶναι μία θύρα μικρὴ κτισμένη, λοιπὸν τὴν ἀνοίξαν καὶ ἔβγεναν ἔξω καὶ ἐκνήγουν τοὺς Τούρκους. Αὐτὴ ἐλέγετο Κερκόπορτα, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἐπειτα ἐβῆκαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Πόλιν ὡς ἂν εἶποῦμε.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ.

Μ αΐου 28 (παραμονὴ τῆς ἀλώσεως,) καὶ Τούρκοι καὶ Χριστιανοὶ ἐτοιμάσθησαν διὰ τὸν ἀπὸ παντοῦ πόλεμον. Ὁ Σουλτάνος ἐπρόσταξε νὰ ἐτοιμασθοῦν ὅλοι, καὶ τὰ μὲν εἰς τὸ Μπεσίκτασι καράβια ἐπρόσταξε ν' ἀραδιασθοῦν ἀπὸ τὸ Σεράϊ μπουρνού ὡς τὰ Ἰζμυρθεσια, τὰ δὲ εἰς τὸ Χασίμ πσσα ἀπὸ τὸν Μπαλατᾶ ὡς τὸ Ζιντάν καπι. τὸ δὲ στρατεύμα τῆς ξηρᾶς ἐπρόσταξε ν' ἀραδιασθῆ ἀπὸ τὸ Αἰθασαρί ὡς τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες. Ἐκαμναν δὲ καὶ 2000 σκάλας διὰ νὰ ἀνέβουν εἰς τὸ κάστρον, καὶ τὰς ἐμείρασαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ δὲ καννονβολισμὸς τῆς ἡμέρας ταύτης ἐβάστασεν ὡς τὰς 10 τῆς ἡμέρας. Ἐπαυσι καὶ ψύχασαν ὅλοι.

Ὁ δὲ Κωνστ. μὲ τὸν Ἰουστιανὸν ἐπύργαν παντοῦ καὶ ἐνεφύχωναν τοὺς στρατιῶτας μὲ τοὺς λόγους τῶν, ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἐτρέξαν εἰς τὰς θέσεις τῶν μὲ προθυμίαν νὰ ἐκνεύσων τῆς θᾶ νικηθῶν, ἀλλ' ἡ Πίστις καὶ ἡ Πάτρις τοὺς ἔκαμνεν νὰ θύνασθον τὸν θάνατον.

Τὴν δὲ Νύκταν ἐκείνην εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν παραστήσῃ κανεὶς μὲ τὸ κονδύλι !!! Ὅλους τοὺς ἐκυρίευσεν ἡ ἀπελπισία, παντοῦ κλαυθμοὶ καὶ ὄδυροι ! Αἱ ἐκκλησίαι ἐγένησαν γυναικας παιδία γέροντας καὶ κάβα ἡλικίας καὶ τάξεως. Οἱ δὲ ἱερεῖς ἔκαμναν δεήσεις καὶ παρακλήσεις εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Θεοτόκον, ἀλλ' ἡ θεία χάρις εἶχε φύγη ἀπὸ τὴν Πόλιν ! Ὅλοι ἀπελτισμένοι ἐσυγχώρουν ἕνας τὸν ἄλλον ἐξομολογοῦντο καὶ μετελάμβαναν.

Ὁ Κωνσταντῖνος μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ τὰ μεσάνυκτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν καὶ ἐξομολογήθη ἔμπρὸς εἰς ὅλους, καὶ ἐκῆρε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους καὶ ἐκοινώνησε τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, εἰς τὸ μέσον πλήθους ἀνθρώπων ὅπου ἔκλαιαν καὶ ἐσπάραν τὴν καρδίαν. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγε διὰ ὑστερινὴν φοράν εἰς τὸ Παλάτι καὶ παρεκάλεσεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ δούλους του νὰ τὸν συγχωρήσουν· τότε ὅλοι τοῦ Παλατιοῦ ἐπνίγοντο εἰς δάκρυα συλλογιζόμενοι ὅτι θὰ χάσουν ὄχι μόνον τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ καὶ τὴν Βασιλείαν, καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ τὰ πάντα !!!

Ο ΥΣΤΕΡΙΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.

Εξημεράνοντας ἡ 29 Μαΐου τὰ μεσάνυχτα ἐδοῦσαν οἱ Τούρκοι ὄλα των τὰ φῶτα διὰ ν' ἀναπαυθῶν ὀλίγον.

Ὁ δὲ Κωνστ. ἐξῆλκεν ἀπὸ τὸ καλάτι μὲ τὸν μυστικόντου Γεώργιον Φραντζήν καθολογίει δ' εὖ νὰ παρατηρήσουν τὸ κάστρον καὶ τοὺς κουλάδες ἂν φυλάγονται καλῶ· ὄλα δὲ ἦταν καλά φυλαγμένα, καὶ αἱ θύραι κλεισταὶ μὲ στρατιῶτας φυλαγόμεναι. Ὅταν δὲ ἤλθαν εἰς τὸ Ἐγρί καπι ἐκαθάρθησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν κουλάν, ἐκεῖ ἤκουσαν ἔξω φωνὰς καὶ θέρησαν ἀνθρώπων, καὶ ἐρωτήσαντες ἔμαθαν ὅτι ὄλην τὴν νύκταν ἀκολοῦθῶσαν αἱ φωναί, διότι οἱ Τούρκοι ἔφεροναν κοντὰ τὰ διὰ τὸν πόλεμον χρειαζόμενα. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἄρχισαν καὶ τὰ καράβια νὰ περιτριγυρίζουν τὴν Πόλιν.

Ἡ ὥρα 7 τῆς νυκτὸς δευτέρα φωνὴ τῶν πεταινῶν ἄρχισαν ὁ πόλεμος χωρὶς σημεῖον. Ὁ Σουλτ. ἐμοίρασε τὰ στρατεύματά του εἰς 3 κόμματα, εἰς τὸ πρῶτον ἔβαλε τοὺς ἀδυνάτους τοὺς νεοφερμένους καὶ τοὺς γέροντας, εἰς τὸ δεύτερον ἔβαλε τοὺς ἀτάκτους (πασιποζεύκιδες) καὶ εἰς τὸ τρίτον ἔβαλε τοὺς ἑμπειροῦς.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐκτύπησε τὸ πρῶτον κομμα, ἀλλ' οἱ Χριστιανοὶ τοὺς ἐνίκησαν, καὶ ἔρριψαν τὰς σημαίας, καὶ πλῆθος ἐσκότωσαν, μὲ κέρας, τουφέκια, καὶ μπουλοποῦσσα, δὲ ἐφύγαν ἀπὸ τοὺς ἐσκότωναν οἱ ἄλλοι Τούρκοι. Τὸ δεύτερον κομμα ἔτρεξεν εἰς τὸ Ἰσπ καπι μὲ φωνὰς, νταβούλια, καὶ ζουρναδὰς, ἀλλ' οἱ Χριστ. τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὸ κάστρον, τοὺς ἔρριπταν καὶ ἐσκότωναν πλῆθος. Τότε ὁ Σουλτ. εἶπε τοὺς Γεντοῦρους καὶ ἔτρεξαν.

Ἐνῷ ὁ πόλεμος ἀναπτεν αἱ ἐκκλησίαι ἐπέμψαν γυναῖκας καὶ παιδία, καὶ γονατιστὶ ἐδέοντο τὸν θεὸν καὶ τὴν Θεοτόκον. ὄλων δὲ τῶν ἐκκλ. αἱ καμπάναι ἐκτύπουν τὸ κινδυνεύτημα. Ἔτσι ἀκολοῦθει ὁ πόλεμος ὡς τὸ πρῶτὸ περισσότερο εἰς τὸ Ἰσπ καπι ὅπου ὁ Κωνστ. ἐπολέμη μὲ ἀνδρείαν καὶ ἡ παντίρα του ἐκματουῦσεν εἰς τὸν ἄερα. Ὁμῶς καὶ ὁ Ἰουστιανὸς καὶ παντοῦ οἱ ἀρχηγοὶ ἐφάνησαν ἄξιοι εἰς τὰς θέσεις των.

Τὸ πρῶτὸ μία μπάλα τοῦ μεγ. καννονίου ἐκρήμισεν ἓνα μέρος τοῦ κάστρου ὅπου ἔσπεσαν οἱ Βενετοί, καὶ ἔτρεξαν ἀμέτρητοι Τούρκοι καὶ 300 περίπου ἀνέβησαν εἰς τὸ ἔξω ντουβάρι, ἀλλ' οἱ Χριστ. τοὺς ἐκρήμισαν. Ἄλλη μία μπάλα τοῦ μεγ. κανν. ἐκρήμισεν ἄλλο μέρος.

τοῦ κάστρου, καὶ εἰς ἓνα κάρτε τὸ μεταξὺ τῶν καστροποιχῶν περι-
τόλι ἐγένετο Τούρκους ὡς 70,000, οἱ δὲ Χριστ. ἀπὸ τοὺς κουλάδες
καὶ τὰ παράθυρα μὲ διαφόρους τρόπους ἐσοκώσωσαν ἀμετρίτους· οἱ δὲ
Τούρ. ἐπάτηον ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου τὸν ὦμον διὰ τὴν ἀναβῶν εἰς τὸ μέ-
σα ὑψηλὸν ντουβάρι πλὴν ἦτον ἀδύνατον νὰ γίνη.

Ἐπὶ δὲ τὴν θάλασσαν ἐπολέμουν μὲν οἱ Τούρκοι δυνατὰ πλὴν τί-
ποτε δὲν ἔκαμαν.

Οἱ στρατιῶται τοῦ Ἐγρί καπι εἶχαν ἀρχίσουν νὰ νικῶνται ὅταν
ὁ Παλαιολόγος καὶ ὁ Κατακουζηνὸς ἐφύσασαν μὲ τοὺς 700 τοῖν καὶ
ἐδίωξαν τοὺς Τούρκους. Τοῦτο ἰδῶν ὁ Κωνστ. ἐνεβάρυνε τοὺς στρα-
τιῶτας καὶ εἶπε· « Συστρατιῶται καὶ ἀδελφοὶ σταθῆτε μὲ ἀνδρεί-
αν σὰς παρακαλῶ διὰ τοὺς οἰκτιρμούς τοῦ Θεοῦ! ὅτι βλέπω τὸ
πλῆθος τῶν ἐχθρῶν ἀρχίζει νὰ νικᾶται, ὅληγον διασκορπίζονται καὶ
δὲν ἔρχονται μὲ τάξιν, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν ἡ νίκη νὰ εἶναι ἰδι-
κὴ μας. Λαιπὸν ἀδελφοὶ χαίρετε, ὅτι δὲν βὰ στεφανωθῆται μόνον
ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν, αὐτὸς πολεμαὶ μαζὶ
μας διὰ τοῦτο ἔπεισε φόβος εἰς τοὺς Τούρκους » Ταῦτα δὲ ὅταν ἔλε-
γεν ὁ Κωνστ. ἐκλήρωθη μὲ σάκτον ὁ Γουστιανὸς εἰς τὸ χεῖρ, καὶ ἀ-
πὸ τὸν πόνον ἄφισε τὴν θέσιν του καὶ ἔβυγεν εἰς τὸν Γαλατὰ διὰ
νὰ δεῖσθαι τὴν πληγὴν τῶν ἐχθρῶν Κωνστ. τὸν παρέκάλει νὰ μὴ φύ-
γη. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν ὑπῆλθεν εἰς τὴν Λίαν καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ
τὴν λύπην του διότι μισσηκόσα.

Ἐξ αἰτίας τῆς φυγῆς αὐτοῦ ἐγκαταρῆν ἡ βρεξίς τῶν Γενεβέζων, ὁ
δὲ Κωνστ. προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἐμπαύσῃ. Οἱ Τούρκοι ὅμως ἰδόν-
τες τὴν λογοτριβὴν ἔτρεξαν εἰς τὸ κάστρον. ἓνας δὲ Γενίτσαρης Χα-
σάνης ἀπὸ τὸ Λωπάδιον, ὑψηλὸς καὶ ἀνδρείος, ἔτρεξεν εἰς τὸ μέρος
ὅπου εἶδε τὴν ἀταξίαν, ἀλλ' οἱ Χριστ. ἐσοκώσωσαν 18 ἀνθρώπους του
ὁ Χασ. ὅμως ἔτρεχεν ἐμπρὸς καὶ κατέρωθε ν' ἀνέβη εἰς τὸ κάστρον
καὶ μὲ αὐτὸν ἀνέβησαν καὶ ἄλλοι, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἦταν πολλοὶ
Χριστ. ἀλλὰ δὲ ἠμπόρσαν νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Τούρκους, ἀλλ' ὁ πό-
λεμος ἀναφῆν ἐπάνω εἰς τὸ κάστρον· ὁ Χασάνης μὲ πέτρας ἐρρίφθη
κάτω ἀπὸ τὸ κάστρον, καὶ πάλιν ἐσοκώθη εἰς τὰ γόνατα
καὶ κτυπιεῖς ἀπὸ παντοῦ ἀπέθανεν. ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι ἐρρίφθησαν
καὶ ἐσοκώθησαν.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΚΑΙ ΦΟΝΕΥΕΤΑΙ Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Παντού ὁ πόλεμος ἐγένετο πεισματώδης, καὶ οἱ Τούρκοι ἐξρίπτοντο καὶ ἐσκοτώνοντο. Ἀλλὰ ὁ Τούρκος κατὰ δυστυχίαν ὑβραν ἀφύλακτον τὴν Λερκόπρτα (ὅπου φαίνεται εἰς τὰ μνημάτα τοῦ Ἐγρί καπι,) ἀπὸ αὐτὴν ἐμβῆκαν καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ κάστρον καὶ ὑπήγαγον κατὰ τὸ Ἐδρινέ καπι, ὅπου δὲ ἐφαίνοντο αὐτοὶ ἔθαναν ἀπ' ἐξω ἐκάλας καὶ ἀνέβαιναν καὶ ἄλλοι, καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔπεσαν ὀπίσω ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον. Ὁ δὲ γενναῖος Κωνστ. ἠθέλησε τότε νὰ τοὺς ἀντισταθῇ μὲ τάξιν, ἀλλ' εἶδε πῶς ἦτον ἀδύνατον· λοιπὸν ἐξεπάθωσε καὶ σφίγγας τὸν χαλινὸν τοῦ ἀλόγου τοῦ ἔτρεξεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν καὶ ἔφαξε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πλῆθος. Δεξιὰ εἰς τὸν Κωνστ. ἐπολέμει ὁ Δὸν Φραγκίσκος ὡς αἰετὸς. Ὁ Θεόφιλος Παλαιολόγος ἐφώναξε· Ὁ ἀποθάνω καλῆτερον παρὰ νὰ ζῶ, καὶ ἐξρίφθη εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν σφάζων καὶ διασκορπίζων αὐτοὺς. Ὁ Κατακουζηνὸς ἐσκοτώθη κοντὰ εἰς τὸν Κωνσ. Γωάννης ὁ Δαλματῖνός (ἦγουν Κρεβάτης) ἔκαμε τέρατα καὶ ἀνδραγαθίας. Καὶ ἀκόμη ὁ πόλεμος ἀσπίδι μεταξύ εἰς τὸ Ἐδρινέ καπι καὶ Τόπ καπι ὅπου τὸ κάστρον εἶχε κρημνωθῆ.

Οἱ Χριστιανοὶ τότε ἄφρασαν τὸ ἔξω κρούσθαι καὶ ἀδοκίμασαν νὰ ἐμβῶν εἰς τὸ μέσον καὶ εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἐγρί καπι· ἀλλ' οἱ Τούρκοι ἀμέτρητοι θυτίες ἔτρεξαν μὲ πλοῦς καὶ ἀνεκατεύθησαν μὲ τοὺς Χριστ. καὶ μετ' ὀλίγον τοσοῦτο περὶ ἔπεσαν ὅπου ἐγένησε τὸ χανδάκι καὶ δὲν ἠμπεροῦσε κανεὶς νὰ ἐμβῆ ἀπὸ τὴν θύραν. Λοιπὸν ὅλοι ἔτρεξαν ἀπὸ τὸ χαλασμένον μέρος καὶ φίλοι καὶ ἐχθροὶ καὶ ἐγένησαν τὴν Πόλιν !!!

Μάλιστα ἀντετάκτετο ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τέσον πλῆθος ὅπου τὸν ἐπερικύβαλοι, καὶ φοβηθεὶς μὴ τὸν πιάσωσι ζῶντα ἐφώναξε· « Δὲν ὑπάρχει κανεὶς Χριστιανὸς νὰ πάσῃ τὸ κεφάλι μου! » Ταῦτα δὲ λέγων ἐπληρώθη εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ ἐναν Ἀζάτην (ἦγουν σκλάβον ἐλευθερωμένον,) καὶ αὐτὸν μὲν τὸν ἐσκότωσεν ὁ Κωνστ. ἀλλὰ ἄλλος ἐκτύπησε τὸν Κωνστ. ἀπ' ὀπίσω καὶ τὸν ἐσκότωσε, χωρὶς νὰ ἐξεύρῃ ποῖος ἦτον, εἰς τὸ Ἰαντισακτάρ γηκουσοῦ.

Οὕτω λοιπὸν ἐτελείωσεν ἡ Βυζαντινὴ Ἑλληνικὴ Βασιλεία, καὶ ὁ ὕστερον ἄυτοκράτωρ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

καὶ Δραγάσης, 49 χρονῶν ηλικίας, τὸ 1453 Μαΐου 29, ἡμέρᾳ
Τρίτη, καὶ ὥρᾳ τρίτῃ.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ

"Αμα ἠκούσθη εἰς τὴν Πόλιν ὅτι οἱ Τούρκοι εἶναι μέσα, ἔτρεξαν ὅ-
λοι εἰς τὴ Μπαλοῦκ παζάρη καὶ Μπαξέ καπὶ διὰ νὰ φύγουν· ἀλλ' οἱ
φύλακες δὲν τοὺς ἄφησαν. διότι ἐκφύετο μία ψευδὴς προφητεία ὅ-
τι οἱ Τούρκοι θὰ ἔμβουν εἰς τὴν Πόλιν καὶ θὰ ἔλθουν ἕως τὴ Ἄβράτ
παζάρη, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ φανῇ Ἄγγελος νὰ δώσῃ σπαθὶ εἰς ἄνθρω-
πον, ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς διώξῃ ἕως τὴν Περσίαν. διὰ τοῦτο ἐκλείδωσαν
τὰς θύρας καὶ ἐφύσαν τὰ κλειδιά εἰς τὴν θάλασσαν.

Οἱ Χριστιανοὶ στρατιῶται ἀφ' οὗ εἶδαν τοὺς Τούρκους μέσα (ἔ-
ξω ἀπὸ ἐλέγχου) οἱ περισσότεροι ἄφησαν τὰς θέσεις των καὶ ἔτρε-
χαν νὰ φύγουν, ἀλλ' οἱ Τούρκοι ὡς ἀετραπή καὶ χάλαζα ἔτρεχαν
μέσα εἰς τὴν Πόλιν καίγοντες καὶ σφάζοντες ὅσους εὕρισκαν ἐμπρο-
στων, χωρὶς νὰ λυπηθοῦν γυναῖκας ἢ παιδία ἢ καμίας τάξεως καὶ ἡ-
λικίας ἀνδρ. Ἀφ' οὗ ἔσφαξαν ἕως 20000 στρατιῶτας τότε ἐγνώρι-
σαν τὴν ἐδυναμίαν καὶ ἀλεγειότητα τῶν Χριστ. καὶ ὅτι ἡ δύναμις
τῆς Πόλεως ἦτον εἰς μόνον τὸ κάστρον. Διὰ τοῦτο ἄφησαν τὴν
σφαγὴν καὶ ἐμυλλογίζοντο πῶς νὰ ἐκπύσωσιν περισσότερα πράγματα
καὶ φαρμάκων. Ἄσπιν ἔσπασαν τὰς θύρας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ
τῶν βουδαίων καὶ τῶν ἐσπαστοῦν, καὶ τοὺς μὲν γέροντας γραίας
καὶ ἱερεῖς τοὺς ἔσφαξαν, τὰ δὲ παιδία καὶ παρθένους ἐσκέλευσαν
εἰς ὅτι οἰον δὲ μέρος ἔρβαινε Τούρκους ἔβανεν εἰς τὴν ἕρα σημάδι καὶ
δὲν ἔβαιναν ἄλλοι. ἐκατέβαζαν δὲ ἀπὸ παντοῦ τὰ βασιλικὰ σημάδι-
α καὶ ἔβαναν Τευρκικά. Τότε πολλοὶ Τούρκοι ἐβῆσαν εἰς τὸ Μο-
ναστήριον τῆς Χώρας (τὸ σήμερον Καχρίε τζαμη) ὅπου εἶχαν τὴν
εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τὴν Ὀδηγιέτριαν, ἣ ἕποία ἦτον σκεπασμένη
μὲ μάλαγμα καὶ ἀκριβὰς πέτρας ταύτην τὴν ἔσπασαν οἱ Πενίτσα.
οἱ εἰς 4 μέρη καὶ τὰ ἔβαλαν εἰς τὸν λότον!

Ἡ δὲ Ἁγία Σοφία ἐγίμισεν ἀνθρώπους ἐπὶ ἄνω ὡς κάτω καὶ ἐ-
περίμεναν θαύμα, ἀλλὰ τὸ μεσημέρι ἔλθαν οἱ Τούρκοι καὶ ἔσπασαν
τὰς θύρας καὶ ἐμβῆκαν μέσα, καὶ ἔσφαξαν πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐσ-
κέλευσαν, καὶ ἔδεναν τοῖς μὲν ἀνδρας μὲ τὰς ζώνας των τὰς δὲ γυ-
ναῖκας ἀπὸ τὰς κλεξιάδας δύο, δύο καὶ τοὺς ἔβαναν ἔξω.

Ἄρπαζον τὰ σκευὴ τῶν ἐκκλησιῶν, τὰ ἱερὰ ποτήρια, τοὺς Σταυροὺς κ.τ.λ. καὶ τὰ εἰκόνας, ἐτριγύριζαν τὸν Σταυρὸν εἰς τοὺς δρόμους μὲ σφίκι Γεντισάρου ! καὶ τὰ κικὰ ὅπου ἐκλιμαν εἶναι οὐδὲν κατεῖχον νὰ τὰ περιγράψῃ κανεὶς. Ὅμοιως καὶ οἱ εἰς τὰ καράθια Τοῦρκοι ἄμα εἶδαν τὴν παντιέρα των εἰς τὴν Πόλιν ἐβγῆκαν ἔξω σφάζοντες καὶ ἀρπάζοντες.

Τὴν ἡμέραν ταύτην 29 Μία. εἶναι καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας καὶ εἶχαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς στολισμένην μὲ τριαντάφυλλα, διὰ τοῦτο οἱ Τοῦρκοι τὴν ὠνόμασαν Γκιουλ τζαμι.

Οἱ τρεῖς ἀρχηγοὶ οἱ ἀδελφοὶ Βοκιάρδοι Παῦλος Ἀντώνιος καὶ Τρώλλος, ὅπου ἐφύλαγαν τὸ Ἐδρινέ καπι, πολεμοῦντες ἐτριγυρίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς καὶ ἀναγκάστησαν νὰ παῦσουν τὸν πόλεμον. τότε ὁ Παῦλος ἐφώνησεν. ὦ! φρίξον Ἥλιε, ὦ! στέναξον Ἰῆ. ἐπάρθη ἡ Πόλις, εἰς ἡμᾶς ἡ ὥρα τοῦ πολέμου ἀπέραςε, ἀλλ' ἂν εἶναι τρόπος ὡς πασχίσουμε νὰ γλυτώσουμε. καὶ αὐτῷ μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὸ χερί ἐπέρασαν εἰς τὸν Γαλατᾶ μὲ ὅλους τοὺς στρατιώτας των

Οἱ Κρητηκοὶ ὅπου ἐφύλαγαν τὸ Βυζαντινὸν ἐπολεμοῦσαν ἀκόμη 2 ἡμέρας καὶ δὲν ἤθελαν ν' ἀκούσουν παραδοθῆναι ὁ δὲ Σουλτ. ὁ ὁποῖος ἐτίμα τὴν ἀνδρείαν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἄδιν νὰ πάρουν τὰ ἄρματα καὶ τὰ καράθια τῶν κικι νὰ φύγουν ἐλεύθεροι· οἱ δὲ βλέποντες τὸ ἄνυφελές τοῦ πολέμου ἔφυγαν μὲ λύπην των.

Ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς καὶ μεγιστάνους τῆς Πόλεως ἄλλοι μὲν ἔφυγαν εἰς τὸν Γαλατᾶ, καὶ ἐμβῆκαν εἰς Βενετικά καράθια καὶ ἔφυγαν καὶ ἐπέρασαν μὲν κοντὰ ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ ἀλλ' εἰ Τοῦρκοι ἤταν ἔξω. 15 δὲ καράθια ἦταν ἐξαρμάτωτα εἰς τὸν λιμένα καὶ τὰ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι.

Οἱ Βενετοὶ ἔμποροι ὅπου ἦταν εἰς τὴν Πόλιν ὅσοι δὲν ἐσκλαβώθησαν ἐκρύφθησαν εἰς ὑπόγεια, ἀλλ' εὐρέθησαν ὕστερα.

Ὁ Ὅρχάν ὅπου ἐφύλαγε τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες μὲ καλογήρους, διὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίζουν οἱ Τοῦρκοι ἐφόρεσε καλογηρικὰ βούχα καὶ μὲ τοὺς Χριστ. ἐβγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἐπιᾶσθη σκλάβος ἀπὸ ἑνα ναύκληρον Τοῦρκον, καὶ ἤθελε νὰ γλυτώσῃ ἀλλ' ἕνας ἀνόητος Χριστιανὸς διὰ νὰ γλυτώσῃ αὐτὸς ἐφανέρωσαν ὅτι ἦταν ὁ Ὅρχάν ὁ ἀνεφίος τοῦ Σουλτ. εὐθύς λοιπὸν ὁ ναύκληρος τὸν μὲν Ὅρχάν ἀπεκεφάλισε, τὸν δὲ προδότην ἐλεύθερωσε.

Οἱ μυνίστροι τῆς Βενετίας καὶ Ἰσπανίας ἐπιᾶσθησαν σκλάβοι. Ὁ

δέ Λουκάς Νοταρᾶς ὁ βεζίρης τῆς Πόλεως τὸν ἄφησαν οἱ ἄνθρωποι του καὶ ἔπεινε μόνος, καὶ τρέξας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κουλά ὅπου ἐκάθιτο ἡ ἀφώστη γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, ἤυρεν εἰς τὴν θύραν του Τούρκους πολλοὺς ζητοῦντας νὰ ἔμβουν μέσα, καὶ ἐπολέμησε μετὰ αὐτοὺς, καὶ ἐπέθετο ζωντανός. Ὁ δὲ Σουλτ. μαθὼν αὐτὸ ἐπρόσταξε νὰ τὴν φυλάξουν ασφαλιστὸν εἰς τὸν κουλάν του.

Ἀνθρώπος ὅπου εὐρίσκετο τότε εἰς τὴν Πόλιν γράφη ὅτι οἱ πιθανέστες σκλάβοι ἦσαν ὡς 60.000 διαφόρου τάξεως καὶ ἡλικίας, ἡ δὲ ἀξία τῶν ἀρπαγέντων πραγμάτων 300.000. δουκάτα.

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΕΜΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἀλώσεως τὸ μεσημέρι ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ἀφ' οὗ ἐβεβαίωθη ὅτι τὸ στράτευμά του ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἐβῆκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ Τόπ καπι μετὰ ὅλους τοὺς πασάδες τὰ ῥιζάλια καὶ τοὺς φύλακας του, καὶ ἦλθεν ἴσως εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν. Ἐγκατέθη ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ ἐσεργάσθη τὸ κτήρια, ἐββαίνων δὲ εἰς τὸν Νάρθηκα εἶδε ἕνα Τούρκον ὅπου ἔστανε πρὸς τὰ μάρμαρα, καὶ τὸν ἤρώτησε διατί τὰ σπάνι ὁ δὲ εἶπε ὅτι τὴν πίστιν. τότε ὁ Σουλτ. ἐθύμωσε καὶ εἶπεν. Ἐγὼ οὐδὲ ἕνας μόνον τὰ πράγματα τῆς Πόλεως μετὰ τοὺς ἄνθρωπους, τὰ δὲ κτήρια εἶναι ἐναγιδικά μου. καὶ νεύσας ἤρπασαν τὸν Τούρκον καὶ ἐθάλασον ἔξω μισοποθαμένον ἀπὸ τὸ ξύλον.

Μετὰ ταῦτα εἶπεν εἰς ἕνα χαλίον καὶ ἀνέβη εἰς τὸν αὐθωνα καὶ ἐφώνησε τὸ Κεντι ναμάζι. Ὁ ἴδιος δὲ Σουλτ. ἐβῆκεν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὴν ἀγίαν τράπεζαν. καὶ ἔκαμε τὸ ναμάζι του! Καὶ ἀπὸ τότε ἡ Μεγάλῃ ἐκκλησία καὶ Πατριαρχεῖον ἢ Ἁγία Σοφία λέγω, ἔγινε τζαμίον !!! Καὶ ἐκρήμνισαν τὸ τέμπλον, ἔβγαναν τὴν ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὰς εἰκόνας ἔξω. τὰς δὲ μετὰ ψηφία εἰκόνας ἐσουβάτισαν μετὰ ἀσβέστην. Τὸ ἴδιον ἔκαμαν καὶ εἰς 8 ἄλλας μεγάλας ἐκκλησίας καὶ ὀλίγας μικράς.

ΑΝΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑΦΗ ΑΥΤΟΥ.

Μετὰ τὸ ναμάζι ὁ Σουλτάνος ἐβῆκε ἔξω καὶ ἔφερεν ἐμπρὸς του τὸν Νοταρᾶ καὶ τὸν εἶπε φίλικῶς, Ἦ ἰ καλὸν κάμαται ὅπου δὲν με παρεδώσατε τὴν Πόλιν; κύταξε πόσα κακά ἐγιναν. Ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν. Οὔτε ἡμεῖς οὔτε αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ σέ

δόση τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἦτον εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀκούσας δὲ Σουλτ. περὶ βασιλείας, ἤρρωτῆσε τὸν Νοταρᾶ μήπως ὁ Κωνστ. ἔφυγε μὲ τὰ καράβια. ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν ὅτι ἄλλο δὲν γνωρίζῃ εἰμὶ ὅτι, ὅταν ἐμβῆκαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Πόλιν ὁ Κωνσταν. ἦτον εἰς τὸ Ἐγγρί καπι.

Τότε ἦλθαν εἰς τὸν Σουλτ. δύο νέοι Τούρκοι καὶ ἔλεγεν ὁ καθείς ὅτι ἐγὼ ἐσκότωσα τὸν Κωνστ. ὁ δὲ Σουλτ. ἔστειλε καὶ τοὺς δύο νὰ φέρουν τὴν κεφαλὴν τοῦ Κωνστ. ἀλλὰ διὰ νὰ εὔρουν τὸ εἶμα του ἐχρειάσθη νὰ πλύνουν πολλὰ νεκρὰ σώματα, καὶ μόλις ἐγνωρίσαν τοῦ Βασιλέως, ἀπὸ τοὺς εἰς τὰ τουζλούκια του κεντημένους δυοκεφάλους ἀετούς (τὸ σημεῖον τῆς Βασιλείας,) κόψαντες δὲ τὴν κεφαλὴν του τὴν ἔφεραν εἰς τὸν Σουλτ. ὁ δὲ τὴν ἔδειξε εἰς τὸν Νοταρᾶ διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦτον τοῦ Κωνστ. καὶ ὕστερα τὴν ἐκρέμασεν εἰς τὴν κολῶνα τοῦ Ἰουστιανοῦ ὅπου ἦταν κοντὰ εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν. Ἐπειτα δὲ ἐπρόσταξε καὶ ἔθαψαν τὸ εἶμα τοῦ Κωνστ. μὲ τιμὴν. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμεν ὁ Σουλτ. διὰ νὰ δώσῃ εἰς ὄλους νὰ ἐνοήσουν ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν ζῆ πλέον, καὶ ὅτι νόμιμος βασιλεὺς εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι αὐτός. Ἡ δὲ κεφαλὴ τοῦ Κωνστ. ἔμεινεν εἰς τὴν κολῶνα ὡς τὰ βράδυ, ἄντι ἐπέγνε μετὰ ταῦτα κανεὶς δὲν γνωρίζῃ, διὰ τοῦτο κέχρηται πολλά.

Ἀφ' οὗ ὁ Σουλτ. ἐμίλησε φιλικῶς μὲ τὸν Νοταρᾶ καὶ ἐρωτήσας ἔμαθε ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν μεγιστάνων τῆς Πόλεως, τοὺς ἐζήτησεν εἰς τὰ στρατεύματά του καὶ τοὺς ἐπεγράψα, δόσας διὰ τὸν καθένα ἀπὸ 1000 ἔσπρα.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ.

Τὴν ἄλλαν ἡμέραν Μα. 30 ἦλθε πάλιν ὁ Σουλτ. εἰς τὴν Πόλιν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν κατωκίαν τοῦ Νοταρᾶ, ὁ ὁποῖος ἐβγήκεν εἰς προὔπαντῆσίν του καὶ τὸν ἔφερε μέσα. ὁ δὲ Σουλτ. ἐπλησίασεν εἰς τὸ στῶμα τῆς ἀφρῶστου γυναικὸς τοῦ Νοταρᾶ καὶ εἶπε· Χαῖρε ὦ μητὲρ, καὶ μὴ λυπήσῃς διὰ τὰ τρέχοντα, διότι ἐγὼ θὰ σὲ δώσω περισσότερα ἀφ' ὅσα ἔχασες, μόνον ὑγείνας, Ἐπειτα ἦλθαν αἱ 2 υἱαὶ τοῦ Νοταρᾶ καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν Σουλτ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Σουλτ. ἐβγήκεν ἔξω διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὴν Πόλιν, καὶ εἰς μὲν τοὺς δρόμους ἦτον ἡσυχία, ἀλλ' εἰς τὰ ὀσπήτια ἐγίνοντο πολλαὶ σφαγαί, διότι ἀλλοῦ μὲν εὐρίσκοντο αἱ κρυμένοι Χριστοί.

καὶ ἐσφάζοντο, ἄλλοῦ δὲ οἱ Τούρκοι μοιραζόμενοι τὰ πρᾶγματα ἐσφάζεν ἕνας τὸν ἄλλον διὰ νὰ τὸν πέσουν περισσότερα.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Σουλτάνος εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια (ὅπου ἦταν εἰς τὸ μέρος ὅπου τώρα εἶναι τὸ Σουλταὶν Ἀχμέτ τζαμι ὡς τὸ Ἀχὺρ καπι,) καὶ ἰδὼν αὐτὰ ἔρημα ἐτραγουῦδασε τὸν Περσικὸν ἤγουν Ἀτζέμικον ταῦτον στίχον.

α Περδεδαρί μικιουνέδ πέρ Κάσρι Καϊσάρ,
 α Ἀντεπουτ Πουμί νεβπέ μίζενέδ πέρ Κιουμπέδι,
 α Ἐφρασιγιάπ.

Ἦγουν· Οἱ ἀλεφατίδες ὕφαιναν τὰ πανία των εἰς τὰ παλάτια τῶν Καϊσσάρων, καὶ μετὰ τὰς νυκτερινὰς φωνὰς τῶν νυκτοκουλιῶν βοήθουν εἰ πύργει τοῦ Ἐφρασιγιάπ. Αὐτὸ ἦτον παλάτιον βασιλικὸν εἰς τὴν Περσίαν, διὰ τὸ ὅποιον διηγοῦνται οἱ Τούρκοι πολλὰ.

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΚΑΜΝΕΙ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ἩΓΟΥΝ ΖΙΑΦΕΤΙ ΚΑΙ ΜΕΘΗΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΚΟΣ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Σουλτάνος ἔκαμε συμπόσιον ἡγουν ζιαφέτι, κοντὰ εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς Τούρκους μεγάλους καὶ μικροὺς, καὶ ἐπέθεσε καὶ ἔστειλε τὸν Κισλάραγὰ του νὰ τὸν φέρῃ τὸν μικρὸν υἱὸν τοῦ Νοταρᾶ διὰ νὰ κέρη τὴν εὐσφράσθ του ἐπιθυμίαν. Τὸ παιδίον ἦτον 14 χρονῶν, ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν εἰς τὸν Κισλάραγα, αὐτὸ δὲν εἶναι τῆς διαγωγῆς μου νὰ δώσω μετὰ τὰς χεῖρας μου τὸν υἱόν μου νὰ τὸν μιάνη, καλῆτερον νὰ στείλῃ τζελάτη νὰ πάρῃ τὸ κεφάλι μου. ὁ δὲ Κισλάραγας τὸν εὐμβούλευε νὰ μὴ παρκεύσῃ τὸν λόγον τοῦ Σουλτ. καὶ τὸν κάμη καὶ θυμώσῃ. ἀλλ' ὁ Νοταρᾶς εἶπεν· ἂν θέλῃς πάρε τὸ παιδίον καὶ πᾶγενέ το, ἀλλ' ἐγὼ νὰ σέ τὸ δώσω ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ. Ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἔφερον ὁ Κισλάραγας εἰς τὸν Σουλτ. καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ πάρῃ τζελάτη καὶ νὰ φέρῃ τὸν Νοταρᾶ μετὰ τοὺς υἱούς του. Τότε ὁ Νοταρᾶς ἀπεχαιρέτησε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα του καὶ ἐπῆρε τοὺς υἱούς καὶ τὸν γαμβρὸν του Κατακουζηνόν, καὶ ἔκολούθησε τὸν Κισλάραγα. Καὶ τὸν μὲν μικρὸν υἱὸν ἔφερον εἰς τὸν Σουλτ. τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπεκεφάλισαι. Τόσον ἐθύμωσεν ὁ Σουλτ. ὅπου ἐπρόσταξε καὶ ἀπεκεφάλισαν ὅλους τοὺς μεγιστάνους ὅπου εἶχεν ἐξαγοράσῃ, καὶ ἀπὸ τῆς φημῆλιας τῆς ἐδιάλεξεν ὅλους τοὺς νέους καὶ τὰς νέας καὶ τὰς

εβαλεν εις τὸ χαρμί του !

Ὁ δὲ Γεώργιος Φραντζῆς ὁ μυστικὸς καὶ συγγενὴς τοῦ Κωνσταντίνου ἐπέστη σκλάβος μὲ τὴν φανηλίαν του, καὶ αὐτὸς μὲν μὲ τὴν γυναῖκα του ἐλευθερώθη, καὶ ἔφυγεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ μετὰ πολλὰ ἀπέβηκεν εἰς τὰ Ἑπτάνησα κάμπωχος. Αἱ δὲ θυγατέρες του καὶ ὁ υἱὸς του ἐβάλλθησαν εἰς τὸ χαρμί τοῦ Σουλτάνου. Ὁ υἱὸς τοῦ Φραντζῆ ἦτον 18 χρονῶν, καὶ ἠθέλησεν ὁ Σουλτ. νὰ κάμη τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ παιδίον δὲν ἐστάθη τὸ ἔσφαξε μὲ τὰ χερίά του !

ΑΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΑ.

Ὅταν ὁ Σουλτ. ἔσφαξεν ὅλους τοὺς μεγιστάνους τῆς Πόλεως καὶ ἦτον θυμωμένος, ἔστειλε καὶ ἐζήτησε νὰ παραδοθῇ ὁ Γαλατᾶς. Οἱ δὲ Γενεθεῖοι ἐσυμβουλευθήσαν καὶ εἶδαν ὅτι δὲν εἶχαν δύναμιν νὰ πολεμήσουν, λοιπὸν οἱ μὲν μεγιστάνες ἐπῆραν τὰ πράγματα καὶ τὰ καράβιά των καὶ ἔφυγαν· οἱ δὲ πτωχοὶ ἔμειναν καὶ παρέδωσαν τὸν Γαλατᾶ εἰς τοὺς Τούρκους τὴν 30 Ἰαίου μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Πόλεως, καὶ ἐπλήρωσαν γράσαι. Ἡ δὲ ἐξουσία τοῦ Γαλατᾶ ἐδόθη εἰς ἕνα πασά ὁ ὁποῖος ἀνεμαθή Βοΐβοδας. Ὅσοι δὲ Χριστιανοὶ ἐπάτουν εἰς τὸν Γαλατᾶ ἐπάτησαν ἐνὶ δόσειμον λεγόμενον Σελῆντζα, τὸ ὁποῖον προ ὀλίγων χρονῶν ἔπαισαν Ὀσλινοὺς χρόνους μετὰ τὴν ἀλωσιν οἱ οἱ Φράγκαὶ ἐδιώχθησαν εἰς τὸν Γαλατᾶ καὶ ἀπὸ παντοῦ, καὶ κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ κατήσῃ εἰς τὴν Τουρκίαν. Τὴν δὲ Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Γαλατᾶ τὴν ἔκαμαν τζαμί, καὶ λέγεται Ἀραπ τζαμίσι.

ΠΑΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΔΔΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΡΑΙΚΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ.

Ἡμέρας 4 ἀφ' οὗ ἐπάρθη ἡ Πόλις Ἰονίου πρώτη ὁ Σουλτάνος ἐπάρσταξε καὶ ἔπαυσεν ὁ πόλεμος, εἰ σφαγαί, ἀρπαγαί, καὶ σιλαβάσεις, ἐλευθέρωσε πολλοὺς Πολίτας, καὶ ἔδωκεν ἄδιαν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμουν Πατριάρχην, καὶ νὰ γίνῃ ἡ τάξις καθὼς ἐγένετο εἰς τὸν καιρὸν τῶν Χριστ. βασιλείων, καὶ νὰ κάμουν Πατριαρχεῖον τὴν ἐκκλησίαν τῶν 13 Ἀποστόλων.

Λοιπὸν οἱ ἐλευθερωθέντες Χριστ. ἐσυνάχθησαν καὶ ἔκαμαν Πατριάρχην τὸν Γεώργιον τὸν ὁποῖον μετωνόμασαν Γεννάδιον, αὐτὸς ἦτον τὸ πρῶτον ἀρχηγὸς τῶν διδασκάλων, ἀνθρώπος εὐσεβῆς καὶ ὁρθ.

θόδοξος. Ἰππῆγέ λοιπὸν (κατὰ τὴν συνθήκην,) εἰς τὸ παλάτι καὶ ἱπροσκύνησε τὸν Σουλτάνον, ὃ ὁποίος τὸν ἐδέχθη καὶ ὀμίλησε φιλικῶς, τὸν ἰδῶσεν ἐξευσίαν μὲ φερμάνι νὰ εἶναι ἀρχηγὸς εἰς ὄλους τοὺς Χριστ. ἔβου εὐρίσκονται εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ κινεῖς Τουρκὸς νὰ μὴ ἐμφαίνῃ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά. τὸν ἔδωκεν σπαρῆδι βασιλικόν, διάφορα δῶρα, καὶ πολυτίμητην πατερίτσα. τέλος τὸν ἔδωκεν ἄλογον βασιλικόν καὶ ἐκαβαλίκευσεν ἀπὸ τὸ παλάτιον καὶ ἀπῆγεν εἰς τοὺς 12 Ἰαννουαρίου. μὲ συνοδίαν πολλῶν πασάδων καὶ ῥιτζαλιῶν.

Ἄφ' οὗ ἐκάθισαν εἰς τὸν θρόνον ὁ Γεννάδιος ἑστέλλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν πολλὰς εὐγενικὰς φαιηλίας καὶ ἄλλους Χριστ. καὶ ἐκαταίκτησαν τὴν Πόλιν. ἔκαμε σχολεῖα καὶ ἄλλα ὠφέλιμα εἰς τὸ Γένος, καὶ ἦτον ἐχθρὸς τῶν Λατίνων.

Δύο χρόνους μετὰ τὴν ἀλωσιν ἄφρσεν ὁ Γεννάδιος τοὺς 12 Ἰαννουαρίου. καὶ ἔκαμε Πατριαρχεῖον τὴν Πρωμακαίριστον. ἐπὶ λόγῳ μὲν ὅτι εἰς τοὺς 12 Ἰαννουαρίου κοντὰ ἐκάθοντο ὅλοι Τουρκοί. Ἀλλὰ τὸ πιθανότερον εἶναι ὁ Σουλτάνος ἐζήτησε τὴν Πρωμακαίριστον ἀπὸ τὸν Γεννάδιον κρυφὰ μὲ τρόπον φιλικόν, ὃ δὲ ἔλεγε νὰ μὴ τὸν κάμῃ καὶ θυμώσῃ, ἄφρσεν τοὺς 12 Ἰαννουαρίου. καὶ τοὺς ἐκτρίων ὁ Σουλτάνος καὶ τοὺς ἐκτρίων καὶ ἔκτισεν εἰς τὸ ἴδιον μέρος τὸ Σουλτάν Μεχμέτ τζαμί.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΤΖΑΜΙΟΥ.

Ὀλίγους χρόνους μετὰ τὴν θάνατον τοῦ Μωάμεθ ἦλθεν ὁ σαρτακτάρης τοῦ ὁ Ἐβού Ἐγγούπ Ἀνδρῶν, μὲ πλῆθος Ἀραβῶν καὶ κάτοργα διὰ νὰ πάρουν τὴν Πόλιν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παιωνάτου, ἐν Ἰταί 680. καὶ ἐπολέμησαν τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἐνίκηθησαν καὶ ἐφυγαν ἐντροπισμένοι. Τότε εἰς τὸν πόλεμον ἐσκοτώθη αὐτὸς ὁ Ἐγγούπ (κοινῶς λεγόμενος Ἐἶπ καὶ Ἰπ,) καὶ ἔθεσαν αὐτὸν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. Αὐτὸς τιμᾶται ἀπὸ τοὺς Μωαμεθανούς ὡς ἅγιος καὶ μάρτυρας αὐτῶν.

Ὅταν δὲ οἱ Τουρκοί ἐπῆραν τὴν Πόλιν ἐνθυμήθησαν ὅτι αὐτὸς ὁ ἅγιος τῶν εἶναι ἐκεῖ θαμένος, καὶ σκαλίσαντες κῆραν τὴν τάφον του. Ὁ δὲ Σουλτάν Μεχμέτ ἔκτισεν ἐκεῖ τὸ τζαμί, καὶ ἐζώσθη τὸ σπαθί μὲ πολλὴν παρρησίαν. καὶ τὸ ἔκαμε νόμον, καὶ τὸ κάμνον ὅλοι οἱ Σουλτάνοι, τάχα νὰ ἔχων τὴν εὐλογίαν του.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΩΝ ΗΡΩΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΙΚΩΝ ΠΑΛΑΤΙΩΝ.

Ἄφ' οὗ ὁ Σουλτάνος ἐκυρτέυσε τὴν Πόλιν τὰ βασιλικά παλάτια

ἄλλαι μὲν ἐκρήμισε, καὶ ἄλλα ἔφησαν ἔσσημα καὶ ἐκρήμισαν μὲ τῶν καιρῶν. Τὸ δὲ παλάτιον τῆς Ἰπατείας κτισμένον ἀπὸ τὸν Μεγ. Κωστ. τὸ ἐκρήμισε καὶ ἐπῆρεν ἀκόμη πολὺν τόπον καὶ ἔκτισε τὸ Ἐσκι σεράι καὶ ἐκάθισε.

Μετ' ὀλίγους χρόνους ἔκτισε καὶ ἄλλο παλάτι μέσα εἰς τὸ Βυζάντιον κοντὰ εἰς τὰς παλαιὰς κατοικίας καὶ ἐκκλησίας τῶν Βυζαντινῶν. Μετὰ χρόνους καὶ ἄλλοι Σουλτάνοι ἔκτισαν ἐκεῖ διάφορα κτίρια. Καὶ οὕτω ἐνεκατεύθησαν τὰ Χριστιανικὰ μὲ τὰ Τουρκικὰ.

ΠΩΣ ΟΝΟΜΑΣΘΗ ΤΟ ΜΗΡΗ ΟΓΛΟΥ ΘΥΤΩ.

Ὀλίγους χρόνους ἀφ' οὗ ἐπάρθη ἡ Πόλις ἰθαίλειεν ἀκόμη εἰς τὴν Τραπεζοῦντα ἢ γενεὰ τῶν Κομνηνῶν, ὁ δὲ Σουλτάν Μεχμέτ ἐπῆρε στράτευμα καὶ καράβια καὶ ὑπῆγε νὰ πάρῃ τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἀφ' ἐπολέμησε δυνατὰ παρεδόθη ἡ Τραπεζοῦντα μὲ συνθήκην.

Τότε ὁ Σουλτάν. ἐπῆρε τὸν ὑστερινὸν βασιλεῦς αὐτῆς Δαβὶδ τὸν Κομνηνὸν μὲ τὸν ἀνεψιὸν του Ἀλέξιον, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ τὸν μὲν Ἀλέξιον ἐκατοίκησαν εἰς τὴν Παρέαν, καὶ ματωπομάσθη Μικὴν ὄγλου, ἔγρον Υἱὸς Ἡγεμόνος.

Τὸν δὲ Δαβὶδ μὲ τὰ 7 τέκνα του πῶν ἐκατίεν εἰς τὴν Ἀδρανούπολιν. Ἀλλ' ἐπαυθὴ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀλέξιου ἔγον ἑπ' ἀνδρεμάγη μὲ τὸν Οὐζσαν Χασάν σουλτάνον τῆς Περσίας, ὑποπτεύσαν ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ὅτι ἡ ἀδελφὴ ἐμύσισε κατ' ἑσπυκῶν εἰς τὸν Ἀλέξιον, διὰ τοῦτο τοὺς ἐχάλασεν ὄλους!

ΕΚΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ Εἰς ΙΤΑΛΙΑΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ Αὐτοῦ.

Ἐνὰ χρόνον πρὶν τοῦ θανάτου του ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ἠθέλησεν κυριεύσῃ καὶ τὴν Παλαιὰν Γῶμην καλῶς ἐκυρίευσε τὴν Νέαν. Ὁθεν ἐπῆρε στράτευμα πολὺ καὶ καράβια καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐβγήκεν ἐξω καὶ ἐπῆρε μερικὺς τόπους ἀλλ' οἱ Ἰταλοὶ ἐπόλεμον μὲ ἀνδρείαν καὶ δὲν τὸν ἄφηναν νὰ προχωρήσῃ πολὺ.

Ἀρρώστησε δὲ ὁ Σουλτάνος καὶ ἄλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπέθανε, καὶ τὸν ἐθαψεν εἰς τὸ Σουλταν Μεχμέτι. παρήγγειλε δὲ νὰ γράψουν εἰς τὸν τάφον του εἰς Λατινικὴν Ἰλῶσσαν τὰ ἐξῆς.

« Τὴν Ῥόδογ ὅπὸ τὸν ζυγὸν ἐπόθεον τῆς δουλείας,
Καὶ νὰ κατήσῃ τὴν ὄφρὸν ὅλης τῆς Ἰταλίας.

Ἦγουν τὴν Ῥόδον ἔπου τὴν ἔχουν οἱ Βενετοὶ παθεῖσα νὰ τὴν
εκλαθῶσιν, καὶ νὰ καταπατήσῃ τὸ καύχημα τῆς Ἰταλίας, δηλαδὴ
τὴν Παλαιὰν Ῥώμην. Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ Τούρκοι ἐ-
φυγαν διὰ παντός ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν.

ΠΩΣ ΕΠΑΡΘΗΣΑΝ ΑΙ ΜΕ ΚΟΥΜΠΕ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ.

Ὅταν ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Πόλιν Ἐκαμιν τζαμία τὴν Ἀγίαν
Σοφίαν, 8 μεγάλας καὶ ὀλίγας μικρὰς ἐκκλησίας, καὶ τοὺς 12 Ἀπ.
εἰς δὲ τοὺς Χριστιανεὺς ἔφησαν πολλὰς ἐκκλ. μὲ κουμπέδες. Ἀλλὰ
τὸ 1586 ὁ Σουλτάν Μουράτ ὁ τρίτος ἐφώνησε τὸν Πατριάρχην καὶ
τὸν ἐβίασε νὰ υπογράψῃ διὰ νὰ τουρνεύσουν ὅλοι οἱ Χριστιανοί, καὶ
ὅλοι αἱ ἐκκλησίαι νὰ γίνουσι τζαμίαι !!! Ἀλλ' οἱ Τούρκοι δὲν τὸ
ἔβρασαν εὐλογον, καὶ ἐσυμβούλευσαν τὸν Πατριάρχην νὰ δώσῃ μόνον
τὰς ἐκκλησίας.

Καὶ τότε ἐπῆραν τὴν Παυμακάριστον καὶ τὴν Ἐκαμιν τζαμί λε-
γόμενον Φατιγιέ. Ὅμοιως ἐπῆραν καὶ τὰς ἄλλας ἐκκλ. καὶ τὰς ἔ-
καμιν τζαμίαι. Ἔμειναν δὲ εἰς τοὺς Χριστ. μόνον 3 ἐκκλ. μὲ κουμπέ.

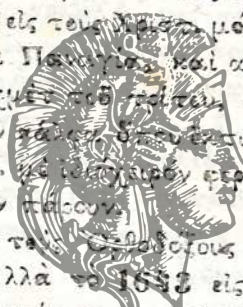
Πρῶτη ἡ Μουγολιώτῃσα Παναγία, καὶ αὐτὴν οἱ Τούρκοι ἐζήτη-
σαν νὰ τὴν πάρουν ἐπὶ Ἀχμετ τοῦ τζαμί, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴ ἐδό-
θη ὄρων (μπαξίσι) εἰς τὸν παλαιὸν ἀποστόλου τὸ Σουλτάν Μεχμέτ
τζαμί, ἀπὸ τὸν Σουλτ. μὲ τὸν ἄριστον φερμάν, δὲν ἔμπόρσαν
διὰ τοῦτο οἱ Τούρκοι νὰ τὴν πάρουν.

Δευτέρα ἐκκλῆ. ἔμεινεν εἰς τοὺς Χριστ. τοῦ Μοναστηρίου τῆς
Περιβλέπτου Παναγίας. Ἀλλὰ τὸ 1653 εἰς τὸ χαρῆμι τοῦ Σουλ-
τάν Ἰπρασίμ ἐφῆκε μία Ἀρμένισα, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔκαμε νὰ
δοθῶν εἰς αὐτὴν τὰ εἰσοδήματα τῆς Δαμασκου, καὶ νὰ δοθῇ ἡ Πε-
ριβλέπτος εἰς τοὺς Ἀρμενίους! αἱ ὅσαι τὴν ἔκαμιν Πατριαρχεῖον,
καὶ τὴν ἐνομάζουν Σουλτ. Μοναστήρ. Τὸ δὲ 1782 ἐκάη καὶ τὴν
μετέκτισαν, καὶ ἔλαξε τὸ παλαιὸν τῆς σχῆμα.

Τρίτη δὲ ἐκκλ. ἔμεινεν εἰς τοὺς Χριστ. μία πολὺ μικρὴ ἔπου σχε-
δὸν δὲν φαίνεται ἀπ' ἔξω, τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κυπαρίσσου, εἰς
τὰ Ἰψωμαθεῖα. Ἀλλὰ τὸ 1782 ἐκάη, καὶ τὸ 1833 ἐκτίσθη ἀπὸ
τὰ θεμέλια εἰς τὸ παλαιὸν σχῆμα μὲ κουμπέ, καὶ ἐφυτεύθη νέον κυ-
παρίσι εἰς τὸν τόπον τοῦ παλαιοῦ.

Ὅτω λοιπὸν ἀπὸ τόσας παλαιὰς ἐκκλησίας μὲ κουμπέδες δὲν ἔ-
μεινεν ἄλλη εἰς ἡμᾶς εἰμὶ μόνον ἡ Μουγολιώτῃσα. Ὅσαι δὲ ἄλλα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Handwritten signatures and scribbles at the bottom of the page.

ἐκκλησίαι εἶναι εἰς τὴν Πόλιν ἐκτίσθησαν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Τουρ-
κῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀπλὰί μὲ κεραμίδια,

ΤΙ ΑΠΕΡΙΝΕ ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΓΕΝΟΣ.

Ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κωνσταντίνου ἑσπερινὸς ἔμεινεν ὁ Θωμάς
καὶ ἔριξεν εἰς τὸν Μωρέα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠμπερῆσε γὰρ βασιτεῖα εἰς
τὴν δύνανται τῶν Τουρκῶν ὅπου τὸν ἐπολέμουν, ἄφησε τὸν Μωρέα
καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Πάππα.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἔμεινεν ἡ μόνη θυγατέρα του Σοφία
κληρονόμος τοῦ βασιλικῆς ὀνόματος καὶ τῆς Βασιλείας ἂν ἐσώζετο.

Ὁ δὲ Πάππας διὰ γὰρ τραβήξῃ εἰς τὸν Λατινισμὸν τὴν Ῥωσίαν
ἐπάνδρευσε τὴν Σοφίαν μὲ τὸν βασιλέα τῆς Ῥωσίας Ἰωάννην τὸν
τρίτον, καὶ ἐδόθη προῖκα τὸ βασιλικὸν σμάδι τῆς Κωνσταντινου-
πόλεως ὁ Σταυραετός, τὸ ὅποιον ἔχουν οἱ Ῥῶσοι ἕως τὴν σήμερον.

Ἡ δὲ Σοφία ἅμα ἐπάτησεν εἰς τὴν Ῥωσίαν ἔγινε πάλιν Ὀρθόδο-
ξος, καὶ ἐματαιώσε τοὺς σκοποὺς τοῦ Πάππα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου ἐβασίλευσαν κατὰ σειράν ὁ υἱὸς
τῆς Σοφίας, ὁ ἐγκλιτικός, καὶ ὁ δὲ ἑσπερινὸς Θεόδωρος ὁ ἑπίσκοπος ἀπέ-
θανε χωρὶς κληρονόμου, καὶ ἐπαύσατο ἀπὸ τοῦ να βασιλεύει τὸ γένος
τῶν Παλαιολόγων.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023140

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΩΝ

ΒΑΣΙΛ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ